

31. FESTIVAL LGBT FILMA
28. 11. - 6. 12. 2015

LJUBLJANA/PTUJ/CELJE/KOPER/MARIBOR/BISTRICA OB SOTLI

sanjamo
mislimo
živimo
film

kinoteka

slovenska kinoteka
miklošičeva 28, 1000 Ljubljana
t. 01.43.42.520, f. 01.43.42.516
www.kinoteka.si

programski oddelek |
muzejski oddelek |
arhivski oddelek |
raziskovalno-založniški oddelek |
knjižnica in mediateka |
muzej slovenskih filmskih igralcev, divača |

Vabljeni v Kinoteko, vabljeni na film!

fotografiji: mesto slovesa (la jetée), chris marker, 1962 | arnulf rainer, peter kubelka, 1960
produkcija: slovenska kinoteka | oktober 2015 | oblikovanje: tomaž perme (kinetik)

Spremljevalne prireditve

sobota, 28. 11.

23.00

Kinodvor: otvoritveni koktajl parti, ki ga poklanja Veleposlaništvo Bolivarske republike Venezuele v Republiki Sloveniji

sobota, 28. 11.

23.00

Klub K4: otvoritveni žur

sobota, 5. 12.

23.00

Škuc-Kulturni center Q (Tiffany) in Škuc-LL (Monokel): zaključni žur s podelitvijo nagrad in programom

torek, 22. 12.

20.00

Galerija Škuc: tradicionalni večer zbirke Lambda!

POMAGAJ FESTIVALU

Svoj prispevek lahko nakažeš na Škuc, Stari trg 21, Ljubljana, račun: SI56 0208 3001 7013 681, sklic: 00-703, namen: prispevek FGLF

Tretji rožnati zmaji

Tokrat bomo že tretjič podelili nagradi Rožnati zmaj. Enega rožnatega zmaja bo podelila publika, drugega pa selektorska ekipa. Celovečerne filme, tako igrane kot dokumentarne, ki bodo na sporedu od 28. novembra do vključno 5. decembra, boste ocenjevali le gledalci in gledalke uradnega programa v Ljubljani. Ob nakupu vstopnice boste prejeli listič z nalepkami, na katerih bodo natisnjene ocene od 1 do 5. Ustrezno oceno boste nalepili na vstopnico, ki jo boste ob izhodu iz kinodvorane pustili v glasovalnih škatlah. Nagrado bo prejel film z najvišjo povprečno oceno. Nagradi bosta podeljeni na zaključnem žuru v klubskih prostorih na Metelkovi, v soboto, 5. decembra po 23. uri. Rožnatega zmaja za slovenski kratki film letos zaradi premalo prijav ne bomo podelili.

Organizator festivala in založnik filmskega kataloga:
Društvo ŠKUC, Metelkova 6, Ljubljana
tel./fax 01 430 3530
www.skuc.org

Soorganizatorji:
Slovenska kinoteka, Gimnazija Ptuj, MKSMC Botegin, CID, Celjski mladinski center, Kino Udarnik, Mladinski center Bistrica ob Sotli

Selekcija in organizacija:
Brane Mozetič, Jasmina Šepetavc, Luka Pieri, Rosana Sancin, Suzana Tratnik

Posebna zahvala:
Aleš Pečnik, Aleš Zobec, Jan Vasiljevič, Jasna Klančičar, Jasmina Kozar, Jedrt Maležič, Jernej Škof, Maja Ličen, Matjaž Končina, Miran Šolinc, Polona Černič, Roman Kuhar, Tadeja Pirih, Zala Hriberšek in mnogi drugi.

Medijska podpora:
Narobe (www.narobe.si), Radio Študent

Podatki in vsebine filmov:
Suzana Tratnik

Oblikovanje plakata in filmskega kataloga:
Hand Bag

Tisk:
Littera picta

Festival je bil prvič organiziran leta 1984 v okviru festivala Magnus in velja za najstarejši festival gejevskega in lezbičnega filma v Evropi. Ob 30-letnici smo ga preimenovali v FESTIVAL LGBT FILMA.

Informacije
Društvo Škuc, Metelkova 6, Ljubljana, tel. 01 4303 530
Slovenska kinoteka, Miklošičeva 28, Ljubljana, tel. 01 4342 520; blagajna 01 4342 524

www.ljudmila.org/siqrd/fglf

<https://www.facebook.com/slo.fglf>

Promocija lgbt branja

Zaradi izjemnega odziva na lansko akcijo Promocija LGBT branja, bomo letos z njo nadaljevali. Obiskovalci bodo na nekaterih filmskih projekcijah prejeli tudi knjigo. Seveda pa se bodo knjige zbirke Lambda in Vizibilija prodajale v preddverju Kinoteke ves čas festivala.

LJUBLJANA,
Kinodvor - OTVORITEV

sobota, 28. 11.
21.00

Rdeča

(Rojo/Red)

drama/triler, Venezuela, 2014, dvd, barvni, 19', ap

Od daleč

(Desde allá/From Afar)

drama/triler, Venezuela/Mehika, 2015, DCP, barvni, 93', sp

Po projekciji sprejem v predverju.

LJUBLJANA,
Slovenska kinoteka

nedelja, 29. 11.
18.30

Seveda te ljubim

igrani, Slovenija, 2014, DVD, čb, 9', ap

Film bo uvedla režiserka.

Peščeni dolarji

(Dolares de arena/Sand Dollars)

ljubezenski, Dominikanska republika/Argentina/
Mehika, 2014, DCP, barvni, 85', ap, svp

21.00

Jutri

(Tomorrow)

drama, Slovenija, 2013, barvni, 115', ap

*Po projekciji pogovor z režiserjem
Dragom Grafom!*

ponedeljek, 30. 11.
17.00

Poletje s Sangaile

(Sangailles vasara/The Summer of Sangaile)

ljubezenski, Litva/Francija/Nizozemska, 2015, DCP,
barvni, 88', sp

18.30

Tom v Ameriki

(Tom in America)

igrani, ZDA, 2014, DVD, barvni, 17', bp

Novi človek

(El Hombre Nuevo/The New Man)

dokumentarni, Urugvaj/Čile, 2015, DCP, barvni, 79',
ap, svp

21.00

Samska ženska

(Jungesellin/Bachelorette)

igrani, Nemčija, 2012, DVD, barvni, 15', ap

Vanilija

(Vainilla/Vanilla)

igrani, Španija, 2015, DVD, barvni, 10', ap.

Čez mavrico

(Over the Rainbow)

dokumentarni, Nizozemska, 2014, DCP, barvni, 50',
ap, svp

torek, 1. 12.
17.00

Naz in Malik

(Naz&Maalik)

tragikomedija, ZDA, 2015, DCP, barvni, 86', svp

18.30

Rojstni dan

(The Birthday)

igrani, Nemčija, 2014, DVD, barvni, 16', ap

Dobrodošli v tej hiši

(Welcome to This House)

igrani dokumentarni, ZDA, 2015, blu-ray, 79', svp

21.00

Hommage Vojinu Kovaču-Chubbyju

Film in avtor se ljubita

1968, 8mm, čb, 3.54

Portreti in črv

1968, 8mm, čb, nemi, 3.31

Sranje

1968, 8mm, čb, 4.06

Lepo je v naši domovini biti mlad

1967, 8mm, čb, 3.09

Iz arhiva Stanka Josta

Slovenski Hamlet

drama, Jugoslavija (Slovenija), 1980, DVD, barvni, 69'

*Po projekciji pogovor z režiserko Majo
Weiss in igralko Ljerko Belak, letošnja
dobitnico Borštnikovega prstana!*

sreda, 2. 12.
18.30

Legenda o Narcisu

(The Legend of Narcissus)

animirani, Nemčija, 2013, DVD, barvni, 4'

Jutri

(Tomorrow)

igrani, ZDA, 2014, DVD, barvni, 14', bp

Drugo življenje tatov

(The Second Life of Thieves)

melodrama, Malezija/Švica/Nizozemska, 2014, DVD,
barvni, 88', ap, svp

21.00

Masaža

(El Masaje/The Massage)

igrani, Španija, 2013, DVD, barvni, 5', ap

Pikantno

(Le Piment/Pepper)

igrani, Kanada, 2014, DVD, barvni, 7', ap

Vaginino življenje

(Vagina Is The Warmest Colour)

komedija, ZDA/Francija, 2015, barvni, 12', bp

S&M Sally

komedija, ZDA, 2015, DVD, barvni, 80', svp

četrtek, 3. 12.
17.00

Zgodbe o naših življenjih

(Stories of Our Lives)

drama, Kenija/Južna Afrika, 2014, blu-ray, čb, 61', svp

Brezplačna projekcija na dan kulture!

18.30

Jabolko za androgina

(An Apple for the Androgyne)

animirani, Nemčija, 2015, DVD, barvni, 7'

Ni pomembno, kdo

(A qui la faute/No Matter Who)

igrani, Francija, 2015, DVD, barvni, 19', ap

Zaprisežena devica

(Vergine giurata/Sworn Virgin)

drama, Italija/Švica/Nemčija/Albanija/Kosovo, 2015,
DCP, barvni, 84', sp

21.00

Nečimrnost

(La vanité)

tragikomedija, Švica/Francija, 2015, blu-ray, barvni,
75', ap, svp

*Po projekciji pogovor z režiserjem
Lionelom Baierjem.*

petek, 4. 12.
17.00

Živi!

(Vivant!/Alive!)

dokumentarni, Francija, 2014, DCP, barvni, 80', ap,
svp

Brezplačna projekcija!

18.30

Fifi gre na plažo

(Fifi va à la plage/Fifi by the Sea)
animirani, ZDA, 2014, DVD, barvni, 5'

Film bo uvedla režiserka.

Margarita s slamico

(Margarita, With a Straw)
melodrama, Indija, 2014, blu-ray, barvni, 100', ap, svp

21.00

Aya Arcos

drama, Nemčija/Brazilija, 2014, DCP, barvni, 84', ap, svp

Po projekciji pogovor z režiserjem
Maximilianom Mollom.

sobota, 5. 12.

18.30

Popoldan

(En Eftermiddag/An Afternoon)
igrani, Danska, 2014, DVD, barvni, 8', ap

Razkritje

(Komma Ut/Coming Out)
igrani, Švedska, 2011, DVD, barvni, 5', ap

Kako (vsakič) zmagati v dami

(How to Win at Checkers (Every Time))
drama, Tajska/Hong Kong/ZDA/Indonezija, 2015, DCP, barvni, 80', ap, svp

21.00

Burgundski vojvoda

(Duke of Burgundy)
erotična drama, VB, 2014, DCP, barvni, 104', sp

≡ **OFF** ≡

Cafe Kolaž, Gornji trg 15,
Ljubljana

sreda, 25. 11.

20.00

Odprta okna

(Las ventanas abiertas/Open Windows)
dokumentarni, Španija/Francija, 2014, 62', ap

četrtek, 26. 11.

20.00

Me smo tukaj

(We Are Here)
dokumentarni, Kitajska, 2015, DVD, barvni, 60', ap

Škuc-Kulturni center Q (Tiffany)
Metelkova-mesto, Ljubljana

nedelja, 6. 12.

20.00

A zvenim gejevsko?

(Do I Sound Gay?)
dokumentarni, ZDA, 2014, DVD, barvni, 76', ap

22.00

Pomlad

(Primavera)
dokumentarni, Španija, DVD, 20', ap

Kamionar

(Camionero/Truck Driver)
igrani, Kuba, DVD, barvni, 29', ap

Zdravilci gejev

(Die Scwulenheiler/Gay Healers)
dokumentarni, Nemčija, 2014, DVD, barvni, 30', ap

Predolgo v kinu Fair

(Been Too Long At The Fair)
igrani dokumentarni, ZDA, 2015, DVD, barvni, 7', bp

Mladinski center Bistrica ob Sotli

petek, 27. 11.

20.30

Dečki

Jugoslavija (Slovenija), 1976, DVD, 65'

sobota, 28. 11.

20.30

Slovenski Hamlet

Jugoslavija (Slovenija), 1980, DVD, 69'

CELJE, Celjski mladinski center,
Mariborska cesta 2

torek, 1. 12.

19.00

Jutri

(Tomorrow)
Slovenija, 2013, 115', ap

PTUJ, Mestni kino

sreda, 2. 12.

14.40

Poletje s Sangaile

(The Summer of Sangaile)
Litva/Francija/Nizozemska, 2015, DCP, 88', sp

četrtek, 3. 12.

14.40

Naz in Malik

(Naz&Malik)
ZDA, 2015, DCP, 86', svp

KOPER, MKSMC Botegin,
Glagoljaška 4,

četrtek, 3. 12.

20.00

Dobrodošli v tej hiši

(Welcome to This House)
ZDA, 2015, blu-ray, 79', svp

petek, 4. 12.

20.00

Kako (vsakič) zmagati v dami

(How to Win at Checkers (Every Time))
Tajska/Hong Kong/ZDA/Indonezija, 2015, DVD, 80', svp

sobota, 5. 12.

20.00

Peščeni dolarji

(Sand Dollars)
Domin. rep./Argentina/Mehika, 2014, DVD, 85', svp

nedelja, 6. 12.

20.00

Aya arcos

Nemčija/Brazilija, 2014, DVD, 84', svp

MARIBOR, Udarnik,

sreda, 2. 12.

20.00

Margarita s slamico

(Margarita, With a Straw)
Indija, 2014, blu-ray, 100', svp

četrtek, 3. 12.

20.00

Jutri

(Tomorrow)
Slovenija, 2013, 115', ap

petek, 4. 12.

20.00

Nečimrnost

(La vanité)
Švica/Francija, 2015, blu-ray, 75', svp

Ljubljana,
Kinodvor

OTVORITEV

sobota, 28. 11.
21.00

Rdeča (Rojo/Red)

drama/triler, Venezuela, 2014, dvd, barvni, 19', ap

Scenarij in režija:

Carlos Alejandro Molina M.

Glavne vloge: Noél Duarte, Rafael Ibarra

Fotografija: Mariela Cardozo

Montaža: Carlos Alejandro Molina M.,
Alejandro Victorero

Zvok: Rafael Azuaje, Claret Canelón

Produkcija: CNAC

Jesse je mladenič, zasvojen s spletnim klepetanjem. Nekega dne mu neznani gejevski »prijatelj« predlaga zmenek na slepo, a ker Jesse še ni videl njegovega obraza, vztraja, naj ima oblečeno rdečo majico, da ga bo lahko prepoznal. A Jesse si ni mogel predstavljati, da se bodo na srečanju uredili njegovi najhujši strahovi.

Jesse is an adolescent addicted to chatting. One day an unknown gay "friend" proposes a blind date in a public place, but the boy, not having seen his face, insists he uses a "red" shirt so he can recognize him. What Jesse never imagined was that with that meeting some of his worst fears would come true, beyond anything he could imagine.

Od daleč

(Desde allá/From Afar)

drama/triler, Venezuela/Mehika, 2015, DCP, barvni, 93', sp

Scenarij: Guillermo Arriaga,
Lorenzo Vigas

Režija: Lorenzo Vigas

Glavne vloge: Alfredo Castro, Luis Silva,
Jericó Montilla, Catherina Cardozo

Fotografija: Sergio Armstrong

Montaža: Isabella Monteiro de Castro

Produkcija: Factor RH Producciones,
Lucia Films, Malandro Films

Premožni Armando živi v Caracasu in z denarjem zablja mladeniče v svoj dom. A ne želi si dotikov, opazuje jih le od daleč. Prav tako zasleduje starejšega poslovneža, s katerim ga veže travmatična preteklost. Armando spozna 17-letnega Elderja, vodjo kriminalne združbe, a zanj se kljub nevarnosti in težavnemu odnosu močno navduši. Elder ga redno obiskuje zaradi svojih finančnih interesov, a med njima vznikne nenadejana intimna vez. Toda Armando vse bolj preganjajo duhovi preteklosti in Elder se odloči, da mu bo pomagal, četudi s skrajnim dejanjem. *Od daleč* je prvi celovečerni igrani film režiserja Lorenza Vigasa in prvi venezuelski dobitnik zlatega leva.

Wealthy middle-aged Armando lures young men to his home with money. He doesn't want to touch, only watch from a strict distance. He also follows an elderly businessman with whom he seems to have had a traumatic relationship. Armando's first encounter with street thug Elder is violent, but this doesn't discourage the lonely man's fascination with the tough handsome teenager. Financial interest keeps Elder visiting him regularly and an unexpected intimacy emerges. But Armando's haunted past looms large, and Elder commits the ultimate act of affection on Armando's behalf.

**Dobitnik zlatega leva na
Beneškem filmskem festivalu 2015!**

Ljubljana,
Slovenska
kinoteka

nedelja, 29. 11.
18.30

Short film based on Vesna Lemaić's short story. The protagonist falls unhappily in love but the something extraordinary happens.

Film bo uvedla režiserka.

Peščeni dolarji
(Dolares de arena/Sand Dollars)

Ijubezenski, Dominikanska republika/Argentina/
Mehika, 2014, DCP, barvni, 85', ap, svp

Scenarij in režija: Israel Cárdenas, Laura
Amelia Guzmán, po romanu *Les Dollars
des Sables* Jean-Noëla Pancrazija
Igrajo: Geraldine Chaplin, Yanet Mojica,
Ricardo Ariel Toribio
Fotografija: Israel Cárdenas,

sanj: Anna želi vzeti nosečo Noeli s seboj v
Pariz, v upanju, da jo bo dekle zares vzljubi-
lo, Noeli pa se želi preseliti v to evropsko
mesto boljših življenjskih možnosti.

Seveda te ljubim

igrani, Slovenija, 2014, DVD, čb, 9', ap

Scenarij: Tjaša Ferme, po kratki zgodbi
Vesne Lemaić
Režija in montaža: Maja Šest
Glavni vlogi: Tjaša Ferme,
Doroteja Nadrah
Fotografija: Drago Graf
Zvok: Janez Grm
Glasba: Miha Koren
Produkcija: Maja Šest,
Tjaša Ferme – M6 Studio

Ona se nesrečno zaljubi vanjo, ne izide se
zaradi kosa mesa, potem pa se zgodi nekaj
fantastičnega.

Jaime Guerra
Montaža: Andrea Kleinman S.A.E / E.D.A
Zvok: Raúl Locatelli
Glasba: Ramón Cordero, Edilio Paredes
Produkcija: Aurora Dominicana Canana,
Rei Cine FOPROCINE-Instituto
Mexicano De Cinematografía, Consejo
Nacional Para La Cultura Y Las Artes

Ostarela turistka Anna, ki jo izvrstno odi-
gra legendarna Geraldine Chaplin, živi na
dominikanski obali v občasni, dogovorjeni
zvezi s skoraj petdeset let mlajšo doma-
činko Noeli. Čeprav je Anne zaljubljena v
mladenko, se obe zavedata, da njuno ro-
manco na peščeni plaži že tri leta vzdržu-
jejo predvsem Annini dolarji. Ko Noeli ne-
pričakovano zanosi s svojim fantom, vidita
obe v tem priložnost za uresničitev svojih

As people parade through her life, Noeli, a
young Dominican girl, has a steady client,
a mature French woman who, as time goes
by, has found an ideal refuge on the island to
spend her last years. Noeli's boyfriend feigns
to be her brother and outlines a plan in which
Noeli travels to Paris with the old lady and
sends him money every month. For Noeli,
the relationship with the old lady is one of
convenience, but the feelings become more
intense as the departure date closes in.

Zvok: Nicolas Becker, Jonas Jocys,
Julien Perez
Glasba: JB Dunckel
Produkcija: Fralita Films, Les Films
d'Antoine v koprodukciji z Viking Film

Sedemnajstletna Sangaile je navdušena nad letenjem, čeprav se tako boji višine, da nikakor ne zbere poguma za učenje pilotiranja. Nekega poletja na letalskem mitingu, nedaleč od razkošnega vikenda svojih staršev, spozna nenavadno vrstnico Auste, ki živi dinamično in ustvarjalno ter se posveča modi, šivanju in fotografiji. Sangaile postane njen model in prijateljica, Auste

21.00

Jutri

(Tomorrow)

drama, Slovenija, 2013, barvni, 115', ap

Scenarij, režija, fotografija in
montaža: Drago Graf
Glavne vloge: Primož Vrhovec,
Tamara Dervišević, Anja Wutej,
Damjan Vavh
Zvok: Janez Skobe
Producenti: Tamara Dervišević,
Drago Graf, DigiGRAL

V *Jutri* se nevidno in subtilno prepletajo usode treh posameznikov, ki so se znašli na samem robu obupa in se slednjič odločili za skrajni izhod – samomor. V napeti drammi spremljamo tri različne zgodbe junakov in junakinj, ki pogumno iščejo sami sebe in poskušajo ostati zvesti svojim ciljem, četudi morajo za to prestopiti marsikatero mejo. Čeprav se ne poznajo med seboj, vse tri nevidno povezuje skoraj naključno znanstvo in hkrati posebno prijateljstvo s senzibilnim brezdomcem, ki jih bo zaznamoval za zmeraj.

Tomorrow is a movie about three different stories, about crossing the lines and searching for yourself, and about three individuals whose path is crossed by a homeless man, who will change their lives forever.

**Po projekciji pogovor z režiserjem
Dragom Grafom!**

**ponedeljek, 30. 11.
17.00**

Poletje s Sangaile

(Sangailės vasara/The Summer of Sangaile)

ljubezenski, Litva/Francija/Nizozemska, 2015, DCP,
barvni, 88', sp

Scenarij in režija: Alantė Kavaityė
Glavne vloge: Julija Steponaitytė,
Aistė Diržiūtė, Jūratė Sodytė,
Martynas Budraitis
Saulius, Laurynas Jurgelis
Fotografija: Dominique Colin
Montaža: Joelle Hache

pa jo spodbuja, naj se osvobodi strahu in končno vzleti ... Dekleti se zaljubita in poletje preživljata v svojem lastnem, skorajda pravljicnem svetu.

17 year-old Sangaile is fascinated by stunt planes. She meets a girl of her age at the summer aeronautical show, nearby her parents' lakeside villa. Sangaile allows Auste to discover her most intimate secret, and finds in her teenage love the only person to truly encourage her in flying.

18.30

Tom v Ameriki

(Tom in America)

igrani, ZDA, 2014, DVD, barvni, 17', bp

Scenarij: Jeffrey Solomon, Scott Hess
Režija: Flavio Alves
Montaža: Carlos Flores, Julian Amaro
Glavne vloge: Burt Young, Sally Kirkland, Jacques Mitchell, Alex Kruz
Fotografija: Jordan Parrott
Zvok: Charlie Green
Glasba: Jack Woodbridge
Produkcija: Roy Wol

Zgodba o poročenem starejšem moškem, ki živi v predmestju New Yorka. Med brskanjem po smeteh najde lutko znamenitega Tom of Finlanda, ki sproži v njem dolgo zatajevane želje.

Story centers around the life of a married elderly man living in the suburb of New York who, while rummaging through trash in search of things to sell at the local flea market, finds a Tom of Finland doll that triggers a long-ignored impulse.

Novi človek

(El Hombre Nuevo/The New Man)

dokumentarni, Urugvaj/Čile, 2015, DCP, barvni, 79', ap, svp

Režija: Aldo Garay
Nastopa: Stephanía Mirza Curbelo
Fotografija: Diego Varela
Montaža: Federico La Rosa
Produkcija: Cordón Films

Roberto je že pri 12-ih letih podpiral sandinistično revolucijo v Nikaragvi in svoj politični boj nadaljeval v Urugvaju. Trideset let pozneje se bojuje za pravico, da lahko živi kot ženska po imenu Stephanía, in si prizadeva, da bi jo sprejeli tako v družbi kot v njeni družini, s katero več let ni imela stikov. Režiser Aldo Garay je njeno življenje, v katerem so se znašli tako nasilje, kakor droge, prostitucija in politična stališča, spremljal s kamero več kot dvajset let in slednjič naredil presunljiv in iskren filmski portret.

In The New Man filmmaker Aldo Garay has drafted a personal and tender portrait of a woman looking back on a tempestuous life, in which violence, drugs, prostitution and political commitment have all featured. As 12-year-old boy activist Roberto, now Stephanía, she fought alongside the communist Tupamaros in Uruguay and supported the Sandinista revolution in her own country of Nicaragua, as well as agitat-

ing for education and social reforms. Now Stephanía is striving to be accepted by the society she fought for, and her family.

Nagrada Teddy za najboljši dokumentarni film z LGBT-tematiko, Berlinale 2015.

21.00

Samska ženska

(Junggesellin/Bachelorette)

igrani, Nemčija, 2012, DVD, barvni, 15', ap

Scenarij, režija, montaža in produkcija: Anna Linke
Glavne vloge: Marlon Kittel, Anja Thiemann
Fotografija: Christian Fleischer
Zvok: Michael Baranjosch
Glasba: Samuel Klemke

Mlada in samska Stefanie ne zmore živeti v okolju, v katerem bi lahko bila odkrita, v domačem zakotju pa se trudijo, da bi ji našli fanta. Na zabavi v mestu ne najde fanta, temveč dekle, ki zbudi v njej – in zanjo – presenetljivo zanimanje ...

The bachelorette Stefanie is a young woman who, at 26 years old, has not yet managed to live in an environment in which she can be truly herself. At home in the back country, everybody tries to find a man for the last bachelorette in the village, who is not thrilled about this at all.

Vanilija

(Vainilla/Vanilla)

igrani, Španija, 2015, DVD, barvni, 10', ap.

Scenarij: Susana López Rubio

Režija in montaža: Juan Beiro

Glavne vloge: Irene Anula, Ana Rayo,

Daniel Pérez Prada, Beatriz Jimeno

Fotografija: Nacho López

Zvok in glasba: Beltrán Rengifo

Produkcija: Giovanni Maccelli,

Carlota Coronado

V življenju govorimo o banalnih stvareh s tistimi, ki jih imam o radi.

Life is talking about silly stuff with the people you love.

Čez mavrico

(Over the Rainbow)

dokumentarni, Nizozemska, 2014, DCP, barvni, 50', ap, svp

Režija: Tara Fallaux

Fotografija: Nicole Batteké

Montaža: Suzanna Noort

Zvok: Evelien van der Molen

Producentka: Olivia Sophie van Leeuwen

Leny ima v svojih poznih šestdesetih letih, ko ji umre mati, končno priložnost, da uresniči svoje mladostne sanje in se odpravi na kolesarjenje po svetu. Njena pot se ustavi na Novi Zelandiji, kjer se nepričakovano zaljubi v žensko in se pri 68. letih

starosti razkrije kot lezbijka. Po vrnitvi na Nizozemsko postane novopečena lezbijka na sceni, odločena nadoknaditi zamujeno. Čeprav seveda čas teče dalje, Leny tudi pri svojih 82. letih ostaja živahna in ponosna lezbijka in tako predstavlja pozitivni navdih tudi za veliko mlajše generacije.

After her mother passed away, Leny (82) finally had time to follow her dream of cycling around the world. She didn't get further than New Zealand where she met the love of her life - another woman. Leny came out of the closet aged 68. Since then she has thrown herself into lesbian life, making up for lost time. She is an inspiration to many, but is not getting any younger. She is determined to make the most of her remaining years.

torek, 1. 12.

17.00

Naz in Malik

(Naz&Maalik)

tragikomedijska, ZDA, 2015, DCP, barvni, 86', svp

Scenarij in režija: Jay Dockendorf

Glavne vloge: Kerwin Johnson Jr, Curtis

Cook Jr, Annie Grier, Asleigh Awusie

Fotografija: Jake Magee

Montaža: Andy Hafitz

Zvok: Mark Corbin, Nicolas Do

Glasba: Adam Gunther

Producenti: Margaret Katcher,

Jacob Albert, Lacey Dorn

Najstniška prijateljca Naz in Malik, ki sta muslimanske vere in nerazkrita geja, preživljata svoj newyorški vsakdan v šoli, v molitvi, s stiskanjem po skritih koticih, pomagata pa si tudi z ilegalno preprodajo srečk in drugih drobnarij po ulicah in v podzemski železnici. Vse skupaj vedno začinata z duhovitim dialogi o življenju – dokler jima petkovega popoldneva ne uniči naporna agentka FBI, v prepričanju, da so v ozadju njunega druženja in potepanja skrite teroristične nakane.

After their first night together, Naz and Maalik wander the streets of Brooklyn in a giddy summer haze of romance. But an undercover FBI agent flips their world upside-down after she incorrectly assumes

their involvement in what appears to be an illegal gun trade. What begins as a sweet ode to love, transforms into a serious and timely study of racism and religion in everyday America.

18.30

Rojstni dan **(The Birthday)**

igrani, Nemčija, 2014, DVD, barvni, 16', ap

Scenarij, režija, montaža in produkcija:
Daniela Lucato
Glavne vloge: Vivian Jung Chang,
Yung-Ching Chiu
Fotografija: Fábio Mota
Zvok in glasba: Jacopo Vannini

Tajvanki Ron in May živita v Berlinu. Ob bližajočem se Roninem rojstnem dnevu ju različna ljubezen, ki jo čutita druga do druge, postavi pred vrata pomenljive spremembe.

Two Taiwanese girls, Ron and May, are living in Berlin. As Ron's birthday approaches, the different love that they feel for each other places them in front of a meaningful change.

Dobrodošli v tej hiši **(Welcome to This House)**

igrani dokumentarni, ZDA, 2015, blu-ray, 79', svp

Scenarij, režija in montaža: Barbara Hammer
Nastopajo: Kathleen Chalfant (glas), Barbara Hammer, Erin Miller
Fotografija in zvok: Barbara Hammer, Stephanie Testa
Glasba: Joan La Barbara
Produkcija: Barbara Hammer Films

Biografija o domovih in ljubeznih pesnice Elizabeth Bishop (1911–1979), o življenju v senci in tesnobi zaradi umetniškega ustvarjanja brez dokončnega razkritja identitete. Legendarna režiserka je posnela priljubljena domovanja pesnice v ZDA, Kanadi in Braziliji, v prepričanju, da stavbe in pokraj-

ne nosijo kulturne spomine, ravno tako kot pogovori z drugimi pesnicami, prijatelji in raziskovalci.

Welcome To This House (2015) is a feature documentary film on the homes and loves of poet Elizabeth Bishop (1911-1979), about life in the shadows, and the anxiety of art making without full self-disclosure. Hammer filmed in Bishop's 'best loved homes' in the U.S., Canada, and Brazil believing that buildings and landscapes bear cultural memories. Interviews with poets, friends, and scholars provide "missing documents" of numerous female lovers.

21.00

Hommage Vojinu Kovaču-Chubbyju

Film in avtor se ljubita

1968, 8mm, čb, 3.54

Zamisel in realizacija: Naško Križnar
Nastopajo: Vojin Kovač-Chubby, Milenko Matanovič, David Nez
Glasba: Larina pesem iz filma *Doktor Živago*

Portreti in črv

1968, 8mm, čb, nemi, 3.31

Portreti Milenka Matanoviča, Matjaža Hanzka, Andraža Šalamuna, Davida Neza in Vojina Kovača-Chubbyja
Performans v Zvezdi s črno plastiko in črvom iz iprena
Realizacija: Naško Križnar

Sranje

1968, 8mm, čb, 4.06
Scenarij, kamera, režija: Naško Križnar
Nastopata: Manca Čermelj,
Vojin Kovač-Chubby
Glasba: Rolling Stones

Lepo je v naši domovini biti mlad

1967, 8mm, čb, 3.09
Zamiselj: Vojin Kovač-Chubby
Nastopa: Matjaž Hanžek
Realizacija: Naško Križnar

Iz arhiva Stanka Josta

Slovenski Hamlet

drama, Jugoslavija (Slovenija), 1980, DVD, barvni, 69'

Scenarij in režija: Stanko Jost
Glavne vloge: Miro Podjed, Matjaž Arsenjuk, Ljerka Belak, Igor Senič in drugi
Fotografija: Mišo Čoh
Produkcija: Kino klub Celje

Film je scenarist in režiser Stanko Jost posnel na super 8mm, po motivih romana Pa-

vleta Zidarja *Dolenjski Hamlet*. Učitelj pride na novo delovno mesto v šolo na vasi. Tu se zbliža s svojimi dijaki, med katerimi začnejo krožiti govornice, da ima rad mlade fante. Družbenokritična ost se potencira v vilinskem nočnem golem plesu.

Po projekciji pogovor z režiserko Majo Weiss in igralko Ljerko Belak, letošnja dobitnico Boršnikovega prstana!

sreda, 2. 12.
18.30

Legenda o Narcisu

(*The Legend of Narcissus*)

animirani, Nemčija, 2013, DVD, barvni, 4'

Scenarij, režija, montaža, fotografija, zvok in glasba: Olga Guse
Produkcija: Svetlana Guseva

Legenda o Narcisu v novi postavitvi – v obliki prilike o toleranci in zoper homofobijo.

The Legend of Narcissus is in a new arrangement. The film is a parable about tolerance and against homophobia.

Jutri

(*Tomorrow*)

igrani, ZDA, 2014, DVD, barvni, 14', bp

Scenarij: Joshua Paul Johnson
Režija: Leandro Tadashi

Glavne vloge: Daniel Rashid, Zachary Roozen, Katie Baker
Fotografija: Ted Martland, Sam Ziaie
Montaža: Avi Glick, Edson Oda
Glasba: Nick Soole
Zvok: Lindsay Armstrong, Jamie Napoli
Produkcija: Ivan Bordas, Priscilla Spencer

Clarka in Trevorja na novoletni večer prevevajo skrbi o prihodnosti njunega prijateljstva, a Trevorjeva prošnja Clarku, naj mu pomaga spoznati dekle, bo njuno življenje spremenila.

New Year's Eve 1999 finds college-bound Clark and Trevor concerned about the future of their friendship, and a request for Clark to be Trevor's wingman ensures things will never be the same again.

Drugo življenje tatov

(*The Second Life of Thieves*)

melodrama, Malezija/Švica/Nizozemska, 2014, DVD, barvni, 88', ap, svp

Režija: Woo Ming Jin
Glavne vloge: Alan Chung, MayJune Tang, Berg Lee, Emily Lim, JY Teng
Fotografija: Kong Pahurak, Kenny Chua
Montaža: Edmund Yeo
Zvok: Sorayos Prapapan
Glasba: Wong Woan Foong
Produkcija: Greenlight Pictures

Vaški vodja Tan ugotovi, da mu je žena ušla z njegovim dobrim prijateljem Laijem, s katerim je sam imel desetletja skrivno razmerje. Razočarani Tan se nepričakovano spoprijatelji z Laijevo hčerko Sandy, skupaj

se odpravita na iskanje Laija, v resnici pa je to njuno čustveno potovanje, ki jima bo odpiralo tako stare kakor nove rane. *Drugo življenje tatov* je slikovita meditacija o ljubezni, izgubah in obžalovanju.

The Second Life Of Thieves follows Mr Tan, a village elder, who discovers his wife has disappeared with his good friend Mr Lai, with whom he had a secret relationship for decades. Lai's daughter Sandy, who had suspected an affair of a different sort, embarks with Mr Tan on a storytelling journey filled with memories, love, loss and discovery.

21.00

Masaža

(El Masaje/The Massage)

igrani, Španija, 2013, DVD, barvni, 5', ap

Scenarij, režija, montaža, fotografija in produkcija: Rodrigo Canet
Glavne vloge: Elena Esparcia, Elisa Villaba
Zvok in glasba: Elena San Miguel

Prijateljici se dogovorita za srečanje, ki se odvija v nepričakovano smer. *Two friends arrange a meet-up that takes a very special turn.*

Pikantno

(Le Piment/Pepper)

igrani, Kanada, 2014, DVD, barvni, 7', ap

Scenarij: Patrick Aubert, Chantal Bellavance, Frédérique Proulx, Éloïse Tanguay-Simard
Režija in produkcija: Patrick Aubert
Montaža: Sandrane Ducimetière
Fotografija: Vincent Allard
Glavne vloge: Chantal Bellavance, Frédérique Proulx, Élodée Tanguay-Simard
Zvok: Ian Ellemo

Boleče prebujanje para po večeru fantazij ... Za izpuhtelimi sanjami pride resničnost.

The painful awakening of a couple after an evening of fantasies ... Dreams evaporate, reality appears.

Vaginino življenje

(Vagina Is The Warmest Colour)

komedija, ZDA/Francija, 2015, barvni, 12', bp

Scenarij, režija, montaža in produkcija: Anna Margarita Albelo
Igrata: Anna Margarita Albelo, Oceane Marie Rose
Glasba: Allyson Newman
Zvok: Deborah Degouts
Fotografija in produkcija: Isabelle Desmond
Produkcija: Burning Bra Productions

Vaginino življenje se obrne na glavo, ko se zaljubi v Francozinjo. Režiserko, ki jo poznamo po filmu *Kdo se boji Vagine Wolf?*, je tokrat navdihnil razvpiti lezbični film *Adelino življenje*.

A vagina's life is turned upside down when she falls in love with a French woman. Inspired by *Blue is the Warmest Color*.

S&M Sally

komedija, ZDA, 2015, DVD, barvni, 80', svp

četrtek, 3. 12.

17.00

Scenarij, režija, montaža in produkcija:

Michelle Ehlen

Glavne vloge: Jen McPherson, Michelle

Ehlen, Shaela Cook, Scott Keiji Takeda

Fotografija: Olivia Kuan

Glasba: Johnny Harris

Produkcija: Ballet Diesel Films

Ko bučarka Jamie ugotovi, da njena punca raziskuje BDSM spolnost, jo močno zaskrbi, da bo sama nazadovala v posteljnih spretnostih, zato ji predlaga, da bi skupaj začeli obiskovati podzemne S&M klube. Jamie, ki si za to priložnost nadene ime Sally, je sicer vajena življenja v lezbični zvezi z ustaljeno delitvijo vlog *butch* in *femme*, a doživi nemalo presenečenj, kajti njena punca pokaže v raziskovanju seksualnosti veliko več drznosti. Očarljiva komedija o razbijanju tabujev in globoki ljubezni.

When Jamie finds out her girlfriend Jill has spent time exploring BDSM, her insecurities about falling behind in the bedroom push her to propose that they start going to underground clubs. Jamie decides to use the pseudonym Sally so she can stay anonymous but still look like she's using her real name, which apparently she thinks makes her look cool. Identifying as the butch one in a traditional butch/femme couple, "Sally" assumes she will take the dominant role in their escapades, with Jill as her submissive, but Jill has ideas of her own.

Zgodbe o naših življenjih

(Stories of Our Lives)

drama, Kenija/Južna Afrika, 2014, blu-ray, čb, 61', svp

Scenarij: Jim Chuchu, Njoki Ngumi

Režija: Jim Chuchu

Glavne vloge: Kelly Gichohi, Paul Ogola,

Tim Mutungi, Mugambi Nthiga, Rose

Njenga

Fotografija in montaža: Jim Chuchu, Dan

Muchina

Produkcija: The Nest, v sodelovanju z

Uhai/Eashri

Omnibus petih zgodb, kratkih vinjet, ki se opirajo na resnične queerovske izkušnje v

Keniji: homofobije v srednji šoli, prvega skrivnega obiska gejevskega lokala, nesrečne ljubezni med prijateljema – gejem in strejtom, prve seksualne izkušnje s plačanim belopoltim fantom in načrtovanja pobega lezbičnega para v nestrpnem okolju s kaznovalnimi zakoni.

Stories of our Lives documents the hidden personal stories of lovers, fighters, rebels and the community histories that characterize the queer experience in Kenya. A series of vignettes are based on true stories collected for the Stories Of Our Lives project.

Posebna nagrada žirije Teddy,

Berlinale 2015.

Brezplačna projekcija na dan kulture!

18.30

Jabolko za androgina

(An Apple for the Androgyne)

animirani, Nemčija, 2015, DVD, barvni, 7'

Scenarij, režija, montaža, fotografija, zvok

in glasba: Olga Guse

Produkcija: Svetlana Guseva

Androgin je simbol človeka, postavljenega med različna spola. Skozi življenje se pomika med moškim in žensko, med Adamom in Evo – od znotraj in od zunaj.

Androgyne is a symbol of man born physically or mentally between the two sexes.

Throughout his life, he is torn between male and female, Adam and Eve inside and outside.

Ni pomembno, kdo

(A qui la faute/No Matter Who)

igrani, Francija, 2015, DVD, barvni, 19', ap

Scenarij in režija: Anne-Claire Jaulin
Montaža: Julie Lena
Fotografija: Pierre-Hubert Martin
Glavne vloge: Illys Barillot, Louisiane Gouverneur, Anita Simic, Elisa Noyez, Pauline Demians, Anne-Claire Jaulin, Albane Danflous
Glasba: Alice Guerlon-Kourouklic, Fanny Krief, Anne-Claire Jaulin
Zvok: Philippe Deschamps
Produkcija: Frédéric Dubreuil

Skupina mladih deklet se odpravi taborit. Za Marie in Lise je poletje čas prve zaljubljenosti in prebujajoče se seksualnosti – ter čas, ko se bosta naučili spoprijemanja z večino in večinsko moralo.

It's summertime and a troop of young girls are headed to scout camp. For Marie and Lise, it is a time for their first sparks of emotion, a time to learn more about desire and how one confronts a group and their morality.

Zaprisežena devica (Vergine giurata/Sworn Virgin)

drama, Italija/Švica/Nemčija/Albanija/Kosovo, 2015, DCP, barvni, 84', sp

Scenarij: Laura Bispuri, Francesca Manieri, po literarni predlogi Elvire Dones
Režija: Laura Bispuri
Glavne vloge: Alba Rohrwacher, Flonja Kodheli, Lars Eidinger, Luan Jaha, Bruno Shllaku, Ilire Celaj, Drenica Selimaj
Fotografija: Vladan Radovic
Montaža: Carlotta Cristiani, Jacopo Quadri

Hana is growing up in an archaic alpine landscape in Albania where the old codes and traditional gender roles prevail. She escapes the fate of a wife and servant when, in accordance with the Kanun, the traditional Albanian law, she pledges herself to life-long virginity, thus sacrificing her femininity for perceived freedom. From now on, she is treated like a man. She is given a dagger and the name of Mark. But after ten years of seclusion, she decides to change her life and takes the train to Milan, where her sister lives with her family.

Zvok: Marc von Sturler
Glasba: Nando Di Cosimo
Produkcija: Vivo Film, v koprodukciji s Colorado Film Productions, Bord Cadre, Match Factory Production, Era Film

Mlada Hana odrašča v goratem, odmaknjenem delu Albanije, kjer prevladuje strogo patriarhalni način življenja s plemenskimi primesmi, v katerem ženske nimajo izbire svobodnega odločanja. Ker se Hana navdušuje nad »neženskim« življenjskim slogom, jo očim zaščiti pred okoljem tako, da jo z obredom tradicionalnega zakona »kanun« iniciira v t. i. virdžino, ki zaživi kot moški z imenom Mark. Po desetih letih življenja v izolaciji se odloči oditi v svet in obiskati svojo sestro Lillo, ki živi z družino v Milanu. A Markova/Hanina spolna identiteta in seksualnost se ne zlijeta zlahka s predstavami sodobnega sveta.

21.00

Nečimrnost

(La vanité)

tragikomedija, Švica/Francija, 2015, blu-ray, barvni, 75', ap, svp

Scenarij: Lionel Baier, Julien Bouissoux
Režija: Lionel Baier
Glavne vloge: Patrick Lapp, Carmen Maura, Ivan Georgiev
Fotografija: Patrick Lindenmaier
Montaža: Jean-Christophe Hym
Zvok: Raphael Sohier, Matthieu Fichet, Bruno Reiland, Stéphane Thiébaud
Produkcija: Bande à part Films, Les Films du Poisson, RTS Radio Télévision Suisse, SRG SSR

Priletni David Miller je zbolel in se odločil za prostovoljno smrt. Za evtanazijo si je izbral najboljšo hotelsko sobo, datum in metodo. Ko pride medicinska sestra Esperanza, sodelavka organizacije za pomoč pri evtanaziji, se izkaže, da nenadoma ni nikogar od bližnjih, ki bi ga spremljal in bil priča evtanaziji, kot zahteva procedura. David se mora opreti na tujo pomoč in za spremstvo na svoji zadnji poti prosi Trépleva, mladega vzhodnoevropskega prostitutu iz sosednje hotelske sobe. Grenke življenjske teme režiser izvirno predela v humorne.

David Miller wants to die and chooses assisted euthanasia. He planned everything: the place, the time and the manner. However, nothing goes right. With Esperanza,

member of the association, and Tréplev, young prostitute, David embarks on his ultimate night with total strangers.

Po projekciji pogovor z režiserjem Lionelom Baierjem.

petek, 4. 12.
17.00

Živi!

(Vivant!/Alive!)

dokumentarni, Francija, 2014, DCP, barvni, 80', ap, svp

Režija: Vincent Boujon
Nastopajo: Vincent Leclercq, Matteo Montenegro, Romain Porion, Pascal Sudour, Eric Tisserand, Et Richard Malblanc, Tommy Mangin, Annick Michel, Olivier Eveno, Pierre Chiarello
Fotografija: Boubkar Benzabat
Zvok: Jean-Barthelemy Velay
Glasba: Alice Perret

Produkcija: The Kingdom – Marie-Odile Gazin, v koprodukciji z Lyon Capitale TV in Cinaps TV

Pet moških se zbere v skupini, ki se pripravlja na velik izziv – prvo padalsko izkušnjo. Med pripravami in inštrukcijami ter učenjem o pravilih varnosti, od katerih bo pri bližajočem se prvem skoku kmalu odvisno njihovo življenje, si delijo še eno izkušnjo – vsi so hiv-pozitivni. Dokumentarni film, ki prinaša veliko osupljivih trenutkov, iskrenih besed, razkritih strahov in življenjske radosti.

Five men meet for their first parachuting experience. As they discover the initial instructions and safety rules their lives will soon depend on, they share another experience, being HIV-positive and undergoing triple-therapy treatment. Full of intense and breathtaking moments, the film also gives them a chance to express profound feelings enhanced by a growing friendship and some hilarious moments.

Brezplačna projekcija!

18.30

Fifi gre na plažo

(Fifi va à la plage/Fifi by the Sea)

animirani, ZDA, 2014, DVD, barvni, 5'

Scenarij in režija: Kathryn Roake
Montaža: Rachel Fedde
Fotografija: Robert Lyons
Glasba: Melissa Elledge
Zvok: Kathryn Roake, James Kreau
Produkcija: Kathryn Roake

Na Coney Islandu igriva psička, ki so ji vseč druge psičke, zaide v težave.

HIV IN AIDS NA FILMU

Film seveda ni mogel mimo pojava aidsa. Same epidemije se je loteval na različne načine. Zlasti televizijski filmi so skušali učinkovati s šokom, sentimentom, ganotjem. Visokoproračunski filmi so igrali na gledljivost in usmiljenje. Realnejšo in tršo podobo pa so prinašali nizkoproračunski, ki so nemalokrat zavzeli aktivistično vlogo. Zlasti slednji so nastajali tudi izven ZDA. Spodaj navajam nekaj najodmevnejših filmov, ki smo jih lahko videli tudi pri nas. Film, ki zajemajo ženske in aids, so obravnavani posebej.

Zgodnja zmrzal

(An Early Frost), ZDA, 1985, režija John Erman

Ta televizijski film je sploh prvi film, ki se dotika aidsa oziroma hiva. Mladi odvetnik Michael svoji družini razkrije svojo homoseksualnost in svojo okuženost. V času, ko je bila diagnoza aids hkrati že smrtna obsodba, so oče, mama in sestra v paničnem strahu. Družinska melodrama prinaša tudi vrsto vzgojno-informativnih elementov, vsekakor pa je ta film, ki je doživel izjemno gledanost, odprl pot tudi vsem drugim s to tematiko, ki so mu sledili. FGLF 1991.

Virus ne pozna morale

(Ein Virus kennt keine Moral), Nemčija, 1985, režija Rosa von Praunheim

Legendarni nemški režiser nizkoproračunskega in »garažnega« filma Rosa von Praunheim si seveda ni mogel kaj, da se ne bi spopadel z novo grožnjo gejevskemu svetu. To je storil v svoji maniri, v obliki kolažnega dokumentarnega filma, z obilo satiričnih primesi in provokacij. Zgodba se odvija okoli lastnika savne Rudigerja in njegovega ljubčeka Christiana, študenta glasbe, sledi pa cela paleta različnih oseb, kot recimo terapevt, ki bolnemu Rudigerju svetuje »naj se pripravi na bolečino, kot da je sama lepota«, ženska, ki si želi otroka z gejem, »preden vsi

pomrejo«, ali marksist, za katerega so žrtve aidsa »jutrišnji proletariat«. Film smo si lahko ogledali na FGLF leta 1990, skupaj z njegovim naslednjim dokumentarcem na isto temo Molk je smrt, iz leta 1990.

Poslovljni pogledi

(Parting Glances), ZDA, 1986, režija Bill Sherwood

Edini film režiserja, ki je leta 1990 umrl za posledicami aidsa – se je pa s tem filmom nedvomno zapisal v klasiko lgbt-filma. Gejevski par Michael in Robert se pripravljata, da Robert za dve leti odpotuje na delo v Afriko – toda njegovi pravi motivi se skrivajo v krogu njunih ekscentričnih prijateljev, med katerimi je tudi njegov bivši fant Nick, rock zvezda, ki umira zaradi aidsa. Nick je pravo nasprotje vseh podob aidsa na filmu v osemdesetih in devetdesetih, močan

je in niti najmanj usmiljenja vredna figura. Dogajanje je osredotočeno na poslovilno zabavo, ki prinaša tudi vrsto komičnih elementov in tri osrednje hite skupine Bronski Beat. FGLF 1994.

Dolgoletno prijateljstvo

(Longtime Companion), ZDA, 1989, režija Norman Rene

Prvi film s tematiko aidsa, ki je dosegel širšo publiko. Pripoveduje o skupini prijateljev gejev, v katero zareže aids. Film je bil predvajan na rednem sporedu in tudi na slovenski televiziji.

The Living End

ZDA, 1992, režija Greg Arraki

Eden prvih filmov, ki jih uvrščamo v val New Queer Cinema, brezkompromisno udari s popolnim nasprotjem solzavim aids-zgod-

bam. Luke je nemiren in brezbrizen klatež, John pa sramežljiv črnogledi filmski kritik, oba sta geja in oba sta okužena s hivom. Po njunem nenavadnem srečanju in potem ko Luke ubije homofobnega policajca, se odpravita na poslednji »road trip« z motom »Fuck everything«. Nekakšna gejevska verzija filma *Thelma & Louise* je s svojim cinizmom, z romantiko in zmedenostjo hitro postala kulturna na področju neodvisnega filma. FGLF 1993.

Divje noči

(*Les nuits fauves*), Francija, 1992,
režija Cyril Collard

Film je režiser posnel po svojem avtobiografskem romanu z istim naslovom, ki je izšel leta 1989. To je bil njegov prvi in edini film, umrl je kmalu zatem, ko so film začeli predvajati. Jean, filmski snemalec, je biseksualen in hiv-pozitiven. Ima strastno razmerje z najstnico Lauro, hkrati osvaja igralca ragbija Samyja in ima številne naključne seksualne partnerje v zavetju temnih parkov. Laura sprejema njegovo biseksualnost in njegovo okuženost, sama celo zavrača uporabo kondomov. Samy pusti svojo punco in začne živeti z Jeanom. Vsi trije padejo v vrtinec avtodestruktivnega vedenja, ki se na koncu izpoje v Jeanovi pomiritvi. FGLF 1993.

Filadelfija

(*Philadelphia*), ZDA, 1993,
režija Jonathan Demme

Eden prvih mainstreamovskih hollywoodskih filmov, ki odpira teme aidsa, homoseksualnosti in homofobije. Tom Hanks igra vplivnega odvetnika, ki skriva svojo usmerjenost in dejstvo, da ima hiv. Toda sodelavci opazijo na njem bolezenske spremembe in pod pretvezo napake je odpuščen. Slednjič najde odvetnika (igra ga Denzel Washing-

ton), ki je pripravljen sprejeti njegov primer, torej tožbo proti firmi, ki jo pred smrtjo tudi dobi. Film je bil pri nas predvajan v kinematografih in na televiziji, po vsem svetu pa je znan tudi po nosilni pesmi Brucea Springsteena *Streets of Philadelphia*.

In orkester je igral dalje

(*And the Band Played On*), ZDA, 1993,

režija Roger Spottiswoode

Impozantna televizijska dokudrama je nastala po istoimenski knjigi aktivista Randyja Shiitsa in podaja zgodovino aidsa, s številnimi dejstvi, tako da so filmu očitali precejšnjo neživljenjskost. Epidemiolog Don Francis postane leta 1981 pozoren ob številnih smrtnih gejev, ob katerih vzroki niso jasni. Poda se v raziskave, iskanje finančne pomoči in politične podpore. Slednjič ugotovi, da se ta nova bolezen aids prenaša virusno in s pomočjo številnih znanstvenikov po svetu odkrije virus hiv. Ljudje pa medtem vedno bolj umirajo. V filmu nastopa tudi močna igralska zasedba. FGLF 1994.

Življenje v Silverlakeu

(*Silverlake Life: The View from Here*), ZDA, 1993, režija Peter Friedman in Tom Joslin

Izredno odmeven in presunljiv realističen film, posnet z video kamero iz roke, ki nazorno dokumentira zadnje mesece razmerja med Tomom Joslinom in njegovim partnerjem Markom, ki se oba bojujeta z aidsom – vse do Tomove smrti. Vsakdanji opravki predanega para, jemanje zdravil, kratki sprehodi v park, vse postaja zaradi napredujočega aidsa vsak dan večji napor, ki ga znova in znova premaguje njuno upanje in volja do življenja. Ta verjetno najbolj avtentičen dokument življenja z aidsom je prejel številne nagrade, predvajan pa je bil na mnogih televizijah (tudi na slovenski) in dosegel na milijone gledalcev.

Čist odštekan

(*Totally F***ed Up*), ZDA, 1993,

režija Gregg Araki

Drugi film tega provokativnega režiserja, ga je nedvomno vpisal v New Queer Cinema. Sledimo šestim najstnikom, štirje so geji,

dve pa tvorita lezbični par. Film je zgrajen iz 15-ih delov, v katerih so izseki iz življenj in romanc protagonistov. Ti se dotikajo tem, kot so pretepanje pedrov, homofobija, aids, zavrnitev staršev, samomori. Eksperimentalni pristop dovaja v film tudi druge materiale, ki še podkrepijo določeno mladostno brezizhodnost. FGLF 1995.

Zero Patience

Kanada, 1993, režija John Greyson

Kanadski režiser New Queer Cinema, kasneje avtor nam znanih filmov *Lilije*, *Neobrezan* in *Proteus*, je posnel svojevrstni glasbeni film o domnevem »Patient Zero«, ki naj bi prinesel hiv v Severno Ameriko. Na njegovi sledi je geograf in seksolog iz 19. stoletja Richard Burton, ki se poda v savne ter izprašuje žrtve aidsa, aktiviste, zdravnike in celo duha samega Zerota. Burton pri tem po 170 letih ugotovi, da je gej, in ima psevdoromanco z duhom. K nenavadnosti zgodbe dodajo svoje še pesmi, petje in ples. Režiser je na številne napade odgovarjal, da je bila epidemija za vse tako depresivna, da je bil že čas ustvariti bolj zabaven in seksi film, ki pa vseeno prinaša tehtna sporočila.

Mularija

(*Kids*), ZDA, 1995, režija Larry Clark

Kontroverzna in provokativna najstniška drama, ki podaja surov portret klape brezbriznih urbanih najstnikov, ki ves svoj čas namenja potikanju po ulicah, obiskovanju zabav, parjenju in drogiranju. Zgodba je postavljena v začetek devetdesetih, na vrhunec epidemije aidsa. Glavni junak, šestnajstletni Telly, je obseden z devicami in že na začetku filma seksa z dvanajstletno deklico. Jennie, ki je enkrat seksala z njim in z nikomer drugim, se s prijateljico odide

testirat za spolne bolezni – izkaže se, da je seropozitivna. Začne iskati Tellyja, da bi mu povedala, da je okužen in da ne bi več prenašal virusa. Ta seveda brezbrizno živi s klapo, med alkoholom in drogami ter v stalnem iskanju devic. Film je bil pri nas predvajan na rednem sporedu, kasneje tudi na nacionalni televiziji in kinotečno za šolske projekcije.

Darilo

(The Gift), ZDA, 2001/2002, režija Louise Hogarth

Bareback pomeni hoten seks brez kondoma. Bug chaser je nekdo, ki se hoče namerno okužiti z virusom hiv. Gift giving pomeni zavesten prenos virusa hiv na neokuženo osebo. Dokumentarec proučuje fenomen namerne okužbe z virusom hiv, ki se je razširil po gejevskih spletnih straneh in seks zabavah, kjer je prevladalo novo reklo: Ne sprašuj in ne govori. Ameriški geji govorijo o neuspehu aids-preventive, stranskih učinkih zdravil, obžalovanju zaradi okužbe in o želji, da bi se znebili večnega strahu in negotovosti pred okužbo. Mar seropozitiven status res pomeni tudi konec strahu pred okužbo? Kaj se je zgodilo s preventivo? Kontroverzen film, ki je na vseh festivalih dvignil veliko prahu, tudi po projekciji na FGLF 2005, ko je sledila živahna okrogla miza.

Moj brat Nikhil

(My Brother Nikhil), Indija, 2005, režija Onir
Nikhil Kapoor živi s svojo družino v indijskem obalnem mestu Goa. Je državni prvak v plavanju, v ponos svojemu očetu, ki ga je

vzgaljal v športnika in pokončnega človeka. Nekega dne pa Nikhila aretira in odpelje policija. Razvedelo se je namreč, da je bil njegov test pozitiven na virus hiv, kar je še v začetku devetdesetih dopuščalo vladi, da osami ljudi s hivom oziroma aidsom. Starši se mu tako rekoč odpovejo in se zaradi osramočenosti preselijo v drugo mesto. Edina, ki mu stojita ob strani in se tudi pravno bojujeta za njegovo izpustitev, sta sestra

Anamika in njegov fant Nigel. Po Nikhilo-vi smrti njegovi starši sprejmejo Nigela kot sina. Moj brat Nikhil je verjetno prvi indijski mainstreamovski film, posnet v klasični hollywoodski maniri s petjem, katerega glavni junak je homoseksualec. FGLF 2006.

Leto brez ljubezni

(Un año sin amor), Argentina, 2005, režija Anahí Berneri

Argentinska režiserka je scenarij za svoj prvenec Leto brez ljubezni napisala skupaj s Pablom Perézom na osnovi njegovih dnevnikov. Življenje filmskega junaka Pabla, mladega pisatelja z aidsom, sprva spominja na zlovesče odštevanje časa. Skoraj dokumentarno spremljamo njegove vsakdanje opravke v stanovanju, ki si ga deli z duševno nestabilno teto, nesorazume z očetom, od katerega je še vedno precej finančno odvisen, in pogoste obiske pri zdravniku. Tisto, kar ga poleg pisanja dnevnika, v katerem redno opisuje tudi napredovanje svoje obo- lelosti za aidsom, in upanja, da bo nekoč le objavil svojo poezijo, zares drži pokonci, pa so srečanja v sadomazohistični skupini, kjer spozna privlačnega Martina. FGLF 2006.

Priče

(Les témoins), Francija, 2007, režija André Téchiné

Virus hiv, ki se pojavi v začetku osemdesetih let, presenetljivo poveže usode ljubimcev in prijateljev obeh spolov in različnih spolnih usmerjenosti ter jih prisili v razkrivanje skritih ljubezenskih vezi. Mladi Manu, ki si s sestro deli sobo v Parizu, se spoprijatelji s starejšim zdravnikom Adrienom. Na izletu z ladjo se jima pridruži Adrienova prijateljca Sarah in Mehdi, ki sta ravnokar dobila otroka. Manu se zaplete v skrito ljubezensko afero s policijskim preiskovalcem Mehdijem. Adrien je razočaran, ker ga je Manu nena- doma zapustil. Nekega večera pa na mla- deničevem telesu zagleda lise, ki spominja- jo na takrat še novo in neznano bolezen ... Francoski filmski mojster prefinjeno od- vija zgodovino aidsa. FGLF 2007.

Kaj zdaj? Spomni me

(Agora? – Lembra-me), Portugalska, 2013, režija Joaquim Pinto

Joaquim Pinto (1957), priznani portugalski režiser, ki že 20 let živi s hivom in se spopada s hepatitisom C, na zelo oseben način govori o življenju, ljubezni, trpljenju in zdravju. Odkrita refleksija o času in spom- nu, epidemiji in globalizaciji, o preživetju onkraj vseh predvidevanj ter o neskladni in absolutni ljubezni. Izjemen film je tudi posvetilo minulim in preživelim prijateljem, prejel pa je kar petnajst mednarodnih nagrad, tako kritike kot občinstva, med drugim glavno nagrado na prestižnem filmskem festivalu v Locarnu. FGLF 2014.

Brane Mozetič

ŽENSKÉ IN AIDS NA FILMU

Vse, kar si želiš

(Boys on the Side), ZDA, 1995,
režija Herbert Ross

V komični drami se na zanimiv način prepletajo življenja treh izrazitih ženskih likov, ki si po naključju delijo stroške na poti z ameriške Vzhodne obale na Zahodno. Jane (Whoopi Goldberg) je glasbenica in pevka, ki ostane brez dela. Robin je agentka za nepremičnine, namenjena v Kalifornijo. V Pittsburghu pobereta še tretjo sopotnico, Holly, ki je na begu pred nasilnim partnerjem, razpečevalcem droge. Dekleta se »na cesti« spoprijateljijo, zabavajo, skrbijo druga za drugo in spoznavajo tudi neznane, včasih temačnejše plati sopotnic. Jane je razkrita lezbijka, Robin ima zdravstvene težave zaradi aidsa, ki jih sprva prikriva, Holly živi v strahu, da je prekoračila silobran in ubila svojega partnerja. Eden redkih filmov devetdesetih, ki obravnava heteroseksualno žensko z aidsom, je opozoril na zakritost tega področja v vsakdanjem življenju.

Gia

ZDA, 1998, režija Michael Cristofer

Televizijski biografski film o tragičnem življenju prve ameriške vrhunske manekenke Gie Marie Carangi, ki jo je nepozabno upodobila vzhajajoča zvezda Angelina Jolie in za vlogo prejela zlati globus. Gia se iz Filadelfije preseli v New York z namenom, da bi postala manekenka, in hitro pritegne pozornost vplivne agentke Wilhelmine Co-

oper. Četudi Gijina kariera strmo napreduje, jo močno prizadene Wilhelminina smrt, in ko izkusi težko osamljenost, začne iskati uteho v drogah. Zaljubi se v Lindo, s katero sta se spoznala na foto shootingu, a ljubezen ne more več rešiti Gie, ki raje kot Lindo izbere heroinsko odvisnost. Slednjič se ji le posreči rešiti odvisnosti, a se pokaže, da se je med vbrizgavanjem droge že okužila s hivom. Film, ki je pokazal povsem druge plati znane manekenke, je bil posnet v času, ko se aids ni dosti omenjal v povezavi z ženskami, sploh pa ne z lezbijkami, ki so veljale

za »imune« pred okužbo. Pri nas je bil film dosegljiv na videokasetah, videli pa smo ga lahko tudi na televiziji.

Moja dežela

(My Own Country), ZDA, 1998, režija Mira Nair
Film je posnet po avtobiografskem romanu. Po diplomu iz medicine se vzhodnoindijski zdravnik Abraham Verghese, specialist za nalezljive bolezni, preseli v Tennessee, kjer se poroči s plesalko Rajani. Zgodba se do-

gaja v letu 1985, ko se je aids začel širiti iz urbanih ameriških predelov tudi na ruralna, kjer so bili neznanje in predsodki še večji. Abraham se odloči, da bo pomagal okuženim in prevzel ozaveščanje tudi v gejevskih klubih in kmalu postane priljubljen zaradi svoje zavzetosti in zdravljenja brez predsodkov. Med njegovimi pacienti je tudi okuženi heteroseksualni par, saj mož živi prikrito biseksualno življenje. Ko žena izve, da je mož okužil tudi njeno sestro, naredi samomor. Priznana indijska režiserka je pričarala nekaj izjemnih portretov s hivom okuženih ljudi v neprijaznih časih ruralne Amerike.

Chrissy

Avstralija, 1999, režija Jacqui North

Chrissy je lezbijka iz družine štirih hčera v avstralskem Perthu. Je tudi najboljša prijateljica režiserke Jacqui North, ki se je odločila posneti dokumentarni film o njeni nenavadni in težki usodi. Chrissy je bila namreč poslana pri sedemnajstih letih in zaradi komplikacij, nastalih po posilstvu, so ji morali odstraniti maternico. Duševne in telesne rane so jo pahnilo v surovo vedenje in na pot skrajnega samouničevanja. Pri osemnajstih se je okužila s hivom, kar je pred svojo družino zelo dolgo prikrivala, saj se je v tistih časih le malo govorilo o lezbij-

trenutek, ko bo šla hči prvič v šolo, kakor se film tudi konča. Prvi celovečerec v zuluščini je bil tudi nacionalni kandidat za tujejezičnega oskarja.

Ohranjanje življenja

(Life Support), ZDA, 2007,

režija Nelson George

kah s hivom, poleg tega je okužba veljala za takojšnjo smrtno obsodbo. Film se začne v času, ko je Chrissy zaradi razvitega aidsa že nastanjena v sydneyjskem hostlu, ki ga vodi aids-organizacija Bobby Goldsmith Foundation. Prikazuje zadnje leto njenega življenja, ki ga po razkritju svojega stanja preživi s prijatelji, prijateljicami in družino. Film je eden prvih dokumentarcev o lezbijki z aidsom. Leta 2000 je na Berlinalu prejel nagrado žirije Teddy, namenjene filmom z lgbt-tematiko.

Yesterday

Južna Afrika, 2004, režija Darrell Roodt

Mlada mati Yesterday živi sama s sedemletno hčerko Beauty v odmaknjeni in revni zulujski vasi. Njeni dnevi minevajo v trdem delu na polju, da bi lahko preživela sebe in otroka. Po vztrajnem kašlju končno odpešači v lokalno bolnišnico na pregled, kjer izve, da ima aids. Odpravi se k možu Johnu, ki dela v rudniku v Johannesburgu, ker ga želi obvestiti, da je tudi sam bolan, saj jo je nedvomno okužil prav on. John se na novico odzove agresivno, ženo pretepe ter zavrne. A čez čas močno zbolí in izgubi delo v rudniku, nakar se vrne v vas in Yesterday prosi za odpuščanje. Ona požrtvovalno skrbi zanj v lastni mali bolnišnici, saj se vaščani bojijo aidsa in bolnika zavračajo, uradna bolnišnica pa je zasedena. Po moževi smrti je Yesterdayina edina želja, da bi še doživela

Televizijski film temelji na resnični zgodbi o Ann Wallace (Queen Latifah), ki so ji pred enajstimi leti diagnosticirali okužbo s

hčerko. Še vedno pa jo preganja preteklost in nerazrešeno razmerje z odtujeno starejšo hčerko, za katero je kot narkomanka pred enajstimi leti izgubila skrbništvo. Toda Ann je odločena, da se bo spoprijela z vsemi demoni preteklosti.

Življenje je dragoceno

(Precious), ZDA, 2009, režija Lee Daniels

Film, posnet po romanu »Push« pisateljice in pesnice Sapphire, z veliko žlico zajema kar nekaj perečih sodobnih tem. Že na začetku se razkrije, da je šestnajstletna črnska najstnica Precious s preveliko težo, pa še nepismena, okužena s hivom; dobila ga je od očeta, ki jo je spolno zlorabljal, sam pa je že umrl zaradi bolezni, povezane z aidsom. Verjetno je okužena tudi njena mama, ki pa si tega noče priznati. A Precious je odločena, da svojega stanja ne bo sprejela kot smrtne obsodbe. Drugi otrok, ki ga rodi v času srednje šole, je hiv negativen. Precious bo presekala začarani krog nasilja, zanižanja in brezupa, ki so del vsakdana njene družine. Filmska pripoved kaže, da je moč najti upanje in podporo tudi v tako brezizhodni ekonomski in družinski situaciji, v kakršni je odrasčala Precious, in da okužba s

hivom. Okužila se je v času, ko je bila narkomanka in si je skupaj s tedanjim fantom Slickom vbrizgavala kokain. Slick je bil takrat že okužen, a ji tega ni povedal. Ann se leta pozneje očisti drog ter poskuša zaživeti znova in osmisli svoje življenje s hivom. Postane zelo aktivna v lokalni organizaciji za aids, živi z možem, s katerim imata mlajšo

hivom ne vpliva na starševske sposobnosti in uresničevanje svojih sanj.

Suzana Tratnik

25 LET DOLGOLETNEGA PRIJATELJSTVA

Ko je film Dolgoletno prijateljstvo (Longtime Companion) po nekaj festivalskih projekcijah izšel v ameriških kinematografih maja 1990, je aids v slabih desetih letih samo v ZDA terjal okoli 120.000 življenj. Veliko ljudi je za bolezen izvedelo iz članka Lawrencea Altmana z naslovom »Redka vrsta raka pri 41 homoseksualcih«, ki ga je objavil New York Times 3. julija 1981, in skrivnostna, čeprav dozdevno omejena zdravstvena kriza je v nekaj letih postala strahotna epidemija, ki so jo zaznamovali predsodki, predvsem pa od virusa nič kaj manj strupen molk.

V tistih letih je umrlo veliko ljudi, ki so se poklicno ukvarjali z gledališčem, plesom in filmom, toda sama homoseksualnost je bila še vedno precejšen tabu in s tematiko aidsa se je takrat spopadlo le nekaj gledaliških dram (Tako kot je in The Normal Heart) in TV-filmov (Zgodnja zmrzal in priredba igre Tako kot je). Leta 1986 se je v nekaj ameriških kinematografih neslišno prikradel samo majcen neodvisen film Poslovilni pogledi, ki kljub dobrim kritikam ni pustil posebnega pečata, verjetno zato, ker je režiser sam nekaj let po izidu filma umrl za aidsom.

Za mejnik, ki je prebil molk na nekoliko širši ravni, velja prav Dolgoletno prijateljstvo Normana Renéja, ki učinkovito preprosto prikaže zgodbo o skupini gejev v New Yorku ob širjenju epidemije in izgubljanju številnih prijateljev. To je bil namreč prvi neodvisni film na to temo s širšo distribucijo, zaradi katere je bil deležen tudi večje medijske pozornosti.

Zaradi sporne tematike so imeli ustvarjalci na voljo komaj 1,5 milijona dolarjev proračuna, toda kljub številnim težavam je film nazadnje imel 4,6 milijona dolarjev izkupička. Pomenljivo je tudi, da je bil igralec Bruce Davison nominiran za zlati globus in celo oskarja za stransko vlogo. Dandanes dobivajo neodvisni filmi veliko pozornosti in prestižnih nagrad, takrat pa je bil to izjemen uspeh.

Izvršnemu producentu Lindsayju Lawu so bile marginalne teme zelo pri srcu. Nekaj let prej je v kinodvorane pripeljal filmsko priredbo slovitega romana Jamesa Baldwinja Pojdi in povej na gori, in ker sta filmska in

televizijska industrija tako ignorirali dogajanje ob izbruhu aidsa, je naročil filmski projekt, ki je postal Dolgoletno prijateljstvo.

Scenarist Craig Lucas je že dolgo hotel spisati zgodbo o prvih letih epidemije, in čeprav je končno naletel na odobravanje, si ni predstavljal, da bo pot tako težavna. Naivno je mislil, da bo tematika vse zanimala tako kot njega, vendar je naletel na nepričakovano homofobijo. Ustvarjalci so želeli čim več odmevnih imen, da bi pritegnili občinstvo, vendar se igralci niso ravno topli za vlogo v tem filmu. Tudi tistim, ki jih je projekt zanimal, so agenti odsvetovali, da bi bili kakorkoli vpleteni.

Produkciji je nazadnje uspelo zbrati nekaj filmskih igralcev, predvsem pa nekaj uveljavljenih imen z newyorške gledališke scene, kot so bili Campbell Scott, Mark Lamos in Mary-Louise Parker. Slednja se še danes spominja, da je to edina vloga, ki jo je kdaj sprejela, še preden je prebrala scenarij, saj je že prej sodelovala z Lucasom in Renéjem in zanju je bila pripravljena igrati karkoli.

Dolgoletno prijateljstvo ni bil samo eden prvih igranih filmov o aidsu, temveč tudi eden redkih, ki so se znali otresti karikiranja in pretiranega stereotipiziranja gejev. Šlo je za običajne ljudi s povsem običajnim življenjem, ki se morajo nenadoma spopadati z izredno neobičajnimi okoliščinami.

Vendar pa so pretresljiva doživetja, ki učinkovito odražajo situacijo na širši ravni, prikazana skozi osebne zgodbe glavnih likov, z vsemi vidiki vsakdanjega življenja, ki je tudi v najmračnejših trenutkih lahko zabavno ali celo smešno.

René ni hotel izumetničene zgodbe. Zdeti se je moralo, da se je snemalna ekipa pojavila v bolnišnici in ujela prijatelje med

povsem običajnim pogovorom. Podobno je bilo z glasbo. Prejel je številne predloge in prelepe, ganljive skladbe, vendar jih je brez pomislekov tudi zavrnil. »Ljudje ne poslušajo tega, ko izvedo, da imajo hiv. Poslušajo Madonno, Blondie, trapaste in všečne popevke.«

Njegov brezkompromisno trezni odnos se vsekakor pozna v vtisu, ki ga daje film, zlasti če ga primerjamo s slovito Filadelfijo (1993) in nedavnim Normalnim srcem (2014), ki se skoraj nesramno zgleduje po Dolgoletnem prijateljstvu, ampak je seveda namenjen mlajši in kljub informacijskemu napredku nič kaj bolje ozaveščeni i-generaciji.

Dolgoletnemu prijateljstvu daje posebno moč prav režijska odmaknjenost, nežna diskretnost, ki ne obsoja, temveč samo spremlja. In nas prav s tem bistveno bolj gane od pretirano čustvenih (hollywoodskih) mahinacij.

Navsezadnje gre za zelo oseben film. Tako René (ki je med snemanjem filma zbolel za aidsom) kot Lucas sta še predobro poznala grozljive vidike epidemije. Že nekaj dni po objavi Altmanovega članka v New York Timesu je Lucasov prijatelj hudo zbolel in umrl po komaj 36 urah. Epidemija se je tako hitro širila, da je zelo kmalu poznal vsaj trideset ljudi, ki so bili bolni ali že mrtvi. Ko je začel pisati scenarij za film, jih je bilo že skoraj sto.

Osmrtnice v časopisu so bile vsak dan polne preminulih moških, starih 30 ali 40 let, in vse so se končale z enakim stavkom: »Za njim žaluje dolgoletni prijatelj.«

Lucas in René se tako z zadnjim prizorom na neki način spopadata s smrtjo, ki ju je obdajala. Ko se Willy, Fuzzy in Lisa sprehajajo po prazni plaži, se zazrejo v prihodnost, ki se je zdela leta 1988 še posebno nemogoča. »Rad bi bil tu, če kdaj najdejo zdravilo.« reče Willy in tedaj priteče na obalo gruča ljudi, med katerimi so njihovi izgubljeni prijatelji, kot čarobna vizija konca neke vojne, ki izpuhti tako nenadno, kot se je pojavila. Dandanes ima ta konec posebno zgodovinsko in seveda čustveno težo in nedvomno bo imel nekoč še večjo.

Luka Pieri

JAZ IN AIDS

Moje gejevske seksualno življenje se je zares začelo v februarju leta 1984. Seveda sem bil prej že nekajkrat zaljubljen v fante, pa tudi nekaj mečkanj in fafanj sem dal skozi (če ne omenjam še nekajletnega rednega heteroseksualnega življenja), a vse to je bilo precej nezaveščeno, neimenovano. Štrikanje, bari, diski so se mi odprli šele v Parizu, in z njimi fantje, ki niso bili zadovoljni le s premetavanjem po postelji, temveč so hoteli fuk. To pa je bilo že leto histerije aidsa na zahodu, junija je umrl Michel Foucault, tudi slovensko gibanje se rodi z aidsom: že v publikaciji Viks, s podnaslovom Homoseksualnost in kultura, z dne 2. april 1984, beremo zgodovino aidsa in inter-

Bil sem preveč svež, premalo obveščen, tvegati sem, ne na veliko, pa vendar.

aprila istega leta sem šel, potem pa spet v Pariz, kjer sem nedvomno naletel na številna opozorila pred to »pedrsko kugo«. Po eni strani me je kar razganjalo ob prihodu v gejevski nočni vrvež, po drugi pa me je bilo strah. Mislim, da tedaj še ni bilo razširjeno mnenje, da kondomi preprečujejo prenos, tudi reklamirali jih še niso. Ostalo ti je, ali da se izogibaš nevarnejšemu seksu, čeprav tudi to ni bilo povsem jasno, kaj to je, ali pa da enostavno tvegaš. Bil sem preveč svež, premalo obveščen, tvegati sem, ne na veliko, pa vendar. Kmalu sem srečal stalnega partnerja in potem leta seksal samo z njim, obenem pa upal, da sem edini tudi zanj. Pa vendar me je skrbelo in po enem od povratkov sem se odločil za testiranje. Ne vem, ali je bil september 1985 ali leto kasneje, Infekcijska klinika je začela s testiranjem, in jaz, poln gejevске energije sem direktno iz Pariza vstopil v ambulanto, ki je komaj začela s testiranjem. Sprejel me je dr. Ludvik Vidmar, postavljal mi je različna vprašanja, zelo previdna, kar se tiče homoseksualnosti. Jaz pa seveda nisem imel težav, nobenih zadržkov, bil sem brez občutka, v kakšni družbi se nahajam, kam sem se vrnil, dokaj direktno sem mu govoril o svojem gejevskem seksu, da mu je bilo kar nerodno, lahko da je celo zardeval, kdo ve, če je pred mano sploh že naletel na tak primer odkritosti. Test sem položil in

spomnim se, da mi je precej odleglo. Aids je bil tedaj smrtna bolezen, zdelo se je, da imaš po odkritju morda še dva ali tri mesece življenja. To res ni bil hec! A od vekomaj sem rad hodil po robu in aids me je začel malo bolj zanimati. Sekcija Magnus je februarja leta 1985 izdala poseben ciklostiran zvežčič o aidsu (Vse, kar ste hoteli vedeti o aidsu, a si niste upali vprašati), tudi ta mi je prišel v roke. Decembra 1986 je sekcija v Cankarjevem domu organizirala okroglo mizo o aidsu ter izvedbo gledališke predstave SNG Maribor Tako kot je W. M. Hoffmana, a vse to je šlo mimo mene, ker sem bil odsoten. Maja 1987 sem odšel na razstavo v Galerijo Škuc (O aidsu proti aidsu), ki je nadomeščala za-

četek potem nikoli izvedenega četrtega festivala Magnus. Prav v zvezi z njim je slovenska histerija okoli aidsa dosegla vrhunec. In na razstavi so že delili kondome! Mislim, da sem se prav na tej razstavi prvič srečal z aktivisti, in ker so me nekateri že poznali kot pesnika, ki piše homopesmi, me je nekdo povabil, da bi se pridružil Magnusu. Magnusu, ki je tedaj že razpadal. Verjetno sem se dejansko pridružil v

začetku leta 1988, novi postavi Magnusa, v kateri je bil najbolj zagret Boris Pintar, prav tako nov član. Zasebno sem se še vedno dobival s svojim fantom iz Pariza, ne spomnim pa se, ali sva začela uporabljati kondome. Ti pa so bili nedvomno obvezen repertoar mojega nadaljnjega aktivističnega življenja. Druga številka Gayzina, ki je izšla oktobra 1988, je imela aids že na naslovnici, aids smo vključevali v vse aktivnosti, ki smo jih izvajali. Pa vendar pravega zagona na tem področju ni bilo videti – ne nazadnje je bila to za vse skrajno depresivna tema. Jeseni 1989 sem začel delati v gledališču Glej, kjer sem spoznal Lidijo Jurjevec. Vztrajno me je nagovarjala, da je treba nekaj storiti v zvezi z aidsom, da ima za sabo zaslombo ZSMS, kasneje ZSMS-liberalne stranke, in da se je treba povezati s stroko. Tako smo pri ZSMS ustanovili skupino Aids-help, ki je »združevala zainteresirano stro-

kovno in laično javnost«, oblikovala program in svoje zahteve in pobude prek ZSMS posredovala v slovenski parlament. Med prvimi javnimi dogodki je bil pogovor o aidsu, ki je 3. 12. 1989 potekal v Roza disku (pred samim začetkom disko večera), na katerem sta bili prisotni tudi dr. Dunja Piškur-Kosmač in dr. Irena Klavs, obe z Inštituta za varovanje zdravja (z obema smo potem sodelovali leta ali celo desetletja). Aids-help je deloval bolj kot skupina za pritisk, ki naj bi druge izvajalce pripravila k ukrepanju. Predvsem je skušal doseči, da bi republika ustanovila poseben sklad za boj proti aidsu, iz katerega bi se financirale akcije in dejavnosti. Zavzemal se je »za strokovno in stalno obveščanje ter izobraževanje skozi šolski sistem; za dnevna, tedenska in mesečna reklamna sporočila; za brezplačno in anonimno testiranje; za profesionalno delo za preprečevanje širjenja infekcije z virusom hiv in s tem v zvezi za ustanovitev posebne Komisije za aids pri Izvršnem svetu; za dodaten trud pri intravenoznih narkomanih; za pravno zaščito obolelih in okuženih; za izrecno prepoved diskriminacije obolelih in okuženih«. Na pobude je Izvršni svet SRS odgovoril 30. januarja 1990, v glavnem negativno. Našteli so ves trud, ki

Testiranje je ves čas delovalo tudi kot pritisk na državne ustanove, da končno sprejmejo anonimnost in da odmerijo sredstva za tako testiranje.

ga je že dotlej država namenjala problematiki aidsa, in obljubljali dodatna sredstva, ki pa jih bodo dodelili strokovnim ustanovam – vsekakor so pobudo o posebnem skladu zavrnil. Na zavrnitev smo se marca sicer pritožili, a brez uspeha.

Naše srečanje s predstavniki IVZ, Infekcijske klinike in Mikrobiološkega inštituta (MI) pa je konec 1989 le obrodilo zelo konkreten rezultat. Debata o anonimnem in brezplačnem testiranju, kateremu so v glavnem vsi nasprotovali, saj tako ne bi mogli nadzirati okuženih, se je končala tako, da je dr. Miha Likar, vodja MI, prevzel to testiranje na svoja ramena. MI je bil znan kot referenčni laboratorij za aids za celotno Jugoslavijo, Likar pa kot tisti, ki se je pogumno spopadel z novim virusom: že na začetkih testiranj 1985 je sam pral pribor in epruvete, tudi jemal kri, ker se je drugo medicinsko osebje enostavno balo imeti kakršenkoli stik z morda okuženo

krvjo. Za tehnično izvedbo smo se torej zmenili kar z njim. Pripravili smo mu letake z besedilom za testiranje, vprašalnik in napotke o testiranju, kajti uradni nosilec projekta je bil Aids-help (po njegovem hitrem zamrtju pa Škuc-Magnus), izvajalec pa MI. Na začetku je Likar osebno jemal kri vsem, ki so se odločili za to anonimno in brezplačno testiranje. Kasneje sta to prevzeli dr. Stanka Ovčak in Lidija Kristančič. Sam sem bil z njima v stiku več let, vsake toliko sem ju obiskal na Mikrobiološkem inštitutu, da smo pregledali statistike. To testiranje je ves čas delovalo tudi kot pritisk na državne ustanove, da končno sprejmejo anonimnost in da odmerijo sredstva za tako testiranje. To se je zgodilo šele po letu 1995 in tedaj je anonimno in brezplačno testiranje prešlo na Infekcijsko

kliniko. Aids-help je skušal tudi sam nabrati denar za delovanje, tako je 22. marca 1990 organiziral humanitarni koncert v Mariboru, ki pa je bil precejšen polom. Manjša zmaga je bila le še vključitev predstavnika NVO v tedanjo Komisijo za aids – mene – tako da sem v tej dokaj papirnati komisiji sedel kar nekaj let (kar je bilo bolj ali manj depresivno). Moje sobivanje z aidsom pa ni bilo depresivno le v stiku z birokratskim aparatom, s prikrito homofobijo, z aidsfobijo, z očitno borbo za denar, pač pa še bolj v konkretnih stikih z okuženimi. Največji tovrstni šok sem nedvomno doživel na konferenci nevladnih aids-organizacij Eurocaso, oktobra 1990 na Dunaju. Bil sem bolj ali manj naiven aids-aktivist brez stika z realnostjo. Zaprepaden sem ugotovil, da me obkrožajo skoraj sami

okuženi aktivisti, ki so govorili iz svojih enj, iz stvarnosti smrtne bolezni, ljudje vdratih oči, izsušeni ali drugače od bolezni načeti posamezniki, sicer mnogi še mladi, a že zapisani smrti. Slike s te konference so verjetno dokončno splanirale eno od poti mojega življenja. Aids se je vpletel v akcije in projekte, ki sem jih vodil, v moje pisanje, prevajanje, urejanje, v moje zasebno življenje, v svetovanje, pomoč, v delo z drugimi organizacijami in institucijami, aids je odnesel veliko ljudi, ki sem jih občudoval, in prizadel druge, ki sem jih imel rad. To moje sobivanje z aidsom me je po svoje tudi oblikovalo, zaznamovalo moj pogled na svet in ljudi.

Brane Mozetič

PROJEKT ODZIV NA HIV

Projekt potrebujemo, ker je pri nas večina okuženih s hivom moških, ki imajo spolne odnose z moškimi (MSM). Njihovo število raste. Med zdravstvenimi delavci je premalo specifičnih znanj o HIV in MSM. Cilj projekta je zmanjšanje/preprečitev širjenja bolezni, povezanih z življenjskim slogom (HIV/ostale spolno prenosljive okužbe-SPO).

S projektom bomo:

- vzpostavili/izvajali celovit program promocije varne spolnosti in testiranja na HIV v skupnosti, izven zdravstvenih institucij
- povečali število usposobljenih strokovnjakov za HIV/MSM (45)

To bomo dosegli:

- s celovito, inovativno komunikacijsko kampanjo (novi mediji, novo terensko delo, nove možnosti testiranja, multidisciplinarna raziskava dinamike okužbe, refleksija učinkovitosti)
- z izobraževanjem za različne profile strok.

Največ bodo pridobili MSM (mladi, starejši, s podeželja) in strokovnjaki. Norveški partner dodaja pomembne izkušnje s HIV in MSM, ki si jih bomo izmenjali na bilateralnih študijskih obiskih/simpoziju. Skupaj bomo evalvirali dejavnosti in jih nadgrajevali.

REPUBLIKA SLOVENIJA
SLUŽBA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA RAZVOJ
IN EVROPSKO KOHEZIJSKO POLITIKO

univerzitetni
klinični center ljubljana
Dobruš Medical Centre Ljubljana

Univerza v Ljubljani | Medicinska fakulteta
INŠTITUT ZA MIKROBIOLOGIJO IN IMUNOLOGIJ

DIH DRUŠTVO
ZAKUPNO
HOMOSEKSUALNO

ŠKUC

HU
GAY & LESBIAN
HEALTH
NORWAY

Ta priloga je nastala s finančno podporo Finančnega mehanizma EGP in Norveškega finančnega mehanizma. Za vsebino tega dokumenta je odgovorno izključno Društvo ŠKUC in zanj v nobenem primeru ne velja, da odraža stališča nosilca programa Norveškega finančnega mehanizma.

Projekt ODZIV NA HIV je podprt s sredstvi Norveškega finančnega mehanizma. Nosilec projekta je Društvo informacijski center Legebitra, partnerji v projektu pa so: Društvo ŠKUC – sekcija Magnus, Društvo DIH – Enakopravni pod mavrico, Inštitut za mikrobiologijo in imunologijo Medicinske fakultete Univerze v Ljubljani, Klinika za infektivne bolezni in vročinska stanja UKC Ljubljana in Helseutvalget for bedre homohelse.

A playful female dog who likes other female dogs gets into trouble at Coney Island.

Film bo uvedla režiserka.

Margarita s slamico

(Margarita, With a Straw)

melodrama, Indija, 2014, blu-ray, barvni, 100', ap, svp

Scenarij in režija: Shonali Bose, Nilesh Maniyar

Glavne vloge: Kalki Koechlin, Revathi, Sayani Gupta, Kuljeet Singh, Malhar Khushu, William Moseley

Fotografija: Anne Misawa

Montaža: Monisha R Baldawa

Zvok: Vijay Kumar, Resul Pookutty

Glasba: Mickey McCleary, Prasoon Joshi

Produkcija: Viacom 18 Motion Pictures, Ishan Talkies, v koprodukciji z Jakhotia Group in ADAPT

Laila je radoživa najstnica iz Delhija, zaradi cerebralne paralize na invalidskem vozičku, zato jo starši vzgajajo zelo pokroviteljsko, v njej pa ves čas klije seme uporništvu in nič je ne more ustaviti na odločni poti odkrivanja ljubezni in svoje (bi)seksualnosti. Ko dobi štipendijo, se preseli v New York, kjer se ji odprejo vrata neslutene svobode in raziskovanja. Na demonstracijah spozna slepo dekle Khanum, s katero se zaljubita, kar pa nikakor ne bo všeč njenim staršem. Presunljiva melodrama z drugačnim oku-

som margarite in z odlično igro Kalki Koechlin!

Laila, on wheelchair, is suffering from cerebral palsy and is an aspiring song writer and a rebellious young woman. The movie's plot highlights the struggle she faces meeting out the basic day to day activities in her life. Laila, despite her disability, wants to live her life to the fullest. She leaves her home in India to study in New York, unexpectedly falls in love, and embarks on an exhilarating journey of self-discovery.

21.00

Aya Arcos

drama, Nemčija/Brazilija, 2014, DCP, barvni, 84', ap, svp

Scenarij, režija, fotografija in produkcija: Maximilian Moll

Glavne vloge: César Augusto, Daniel Passi, Andre Vieira, Flávia Gusmão, Alexandre Mello
Montaža: Adrian Hollmann

Glasba: Fabio Maracutaia, Caetano Veloso
Produkcija: Momentum Film

Starejši pisatelj Edu se zaljubi v enaindvajsetletnega prostituta Fabia. V tem vihravem odnosu se Edu sprva boji, da bi se okužil s hivom, še zlasti ker ne prakticirata varne spolnosti. Toda kmalu se pokaže, da so v njunem razmerju še druga in bolj pereča vprašanja, zlasti pa ovira, ki jo predstavlja strah pred čustveno navezanostjo, ki se ji je Edu pravzaprav vse življenje izogibal.

Set in the gray and rainy old quarters Lapa and St Teresa of Rio de Janeiro, previously successful actor Edu falls in love with young hustler Fabio, despite his fear of attracting HIV through him. Now, on the same page both are fighting the odds of their relationship. Edu cannot fully accept Fabio's love and has to bear the consequences of a surprising turn Fabio's life takes, when he finally takes a test, too.

Po projekciji pogovor z režiserjem Maximilianom Mollom.

sobota, 5. 12.
18.30

Popoldan

(En Eftermiddag/An Afternoon)

igrani, Danska, 2014, DVD, barvni, 8', ap

Scenarij: Tomas Lagermand Lundme, Søren Green
Režija: Søren Green
Glavne vloge: Ulrik Winfeldt-Schmidt, Jacob August Ottensten
Fotografija: Jonas Berlin
Montaža: Sam Greene
Zvok: Claus Lynge
Produkcija: Cille Neumann

Mathias je zaljubljen v Frederika, vendar ali je tudi pripravljen na prvo potezo?

Mathias is in love with Frederik, but is he ready to make his move?

Razkritje

(Komma Ut/Coming Out)

igrani, Švedska, 2011, DVD, barvni, 5', ap

Scenarij in režija: Jerry Carlson
Glavne vloge: Charlie Gustafsson, Deirdre Ross, Anders Danielsson
Fotografija: Alexander Westergårdh
Montaža: Max Rangner, Jerry Carlsson
Zvok: Olle Sjöström
Produkcija: Tjockishjärta Film

Joel se je končno odločil. Vsaj misli, da se je.

Joel has finally made up his mind, or so he thinks.

Kako (vsakič) zmagati v dami

(How to Win at Checkers (Every Time))

drama, Tajska/Hong Kong/ZDA/Indonezija, 2015, DCP, barvni, 80', ap, svp

Scenarij in režija: Josh Kim
Glavne vloge: Thira Chutikul, Ingkarat Damrongsakkul, liralh Wimonchailerk, Arthur Navarat, Vatanya Thamdee, Warattha Kaew-on

Fotografija: Niporn Sripongwarakul
Montaža: Kamontorn Eakwattanakij
Ton: Sarawuth Panta, Akritchalerm Kalayanamitr
Glasba: Boovar Isbjornsson
Produkcija: An Add Word Prods., Chris Lee Prods., Electric Eel Films production v sodelovanju z Hidden Rooster Films

Enajstletni, občutljivi Oat in njegov starejši brat Ek, razkriti gej, sta močno navezana. Že od malega siroti, ki sta odraščali v delavski družini svoje tete. Med njune stalne prijatelje sodita tudi Ekov fant Jai iz višjega sloja in transspolna Kitty. A pravi konflikt v tej zgodbi pravzaprav niso spolne identitete in seksualnost, temveč trdovratna razslojenost in korupcija v tajski družbi. Ko gre Ek na vojaško loterijo, v upanju, da bo izlekel črno kartico in se za zmeraj rešil voj-

ske, se Oat nespretno loti reševanja brata in nehote sproži niz usodnih dogodkov.

In Thailand, all males turning 21 years old must participate in the annual military draft lottery. Drawing a black card grants exemption, while drawing red results in two years of military service. On the morning of his draft lottery, Oat reflects back on his childhood when as a child, his older brother Ek faced the possibility of being drafted himself. Unable to convince Ek to do whatever he can to change his fate, young Oat takes matters into his own hands, resulting in unexpected circumstances.

21.00

Burgundski vojvoda

(Duke of Burgundy)

erotična drama, VB, 2014, DCP, barvni, 104', sp

Scenarij in režija: Peter Strickland
Glavne vloge: Sidse Babet Knudsen, Chiara D'Anna, Monica Swinn
Fotografija: Nicholas D. Knowland
Montaža: Matyas Fekete
Zvok: Martin Pavey
Glasba: Cat's Eyes
Produkcija: Pioneer Pictures, Rook Films

Film, naslovljen po redki vrsti metulja, je izlet v skrivni, a privlačni vrt človeške seksualnosti. Mlada Evelyn služi v podeželski palači, v kateri živi premožna Cynthia,

sreda, 25. 11.
20.00

Odprta okna

(Las ventanas abiertas/Open Windows)

dokumentarni, Španija/Francija, 2014, 62', ap

Scenarij, režija, fotografija in produkcija:
Michèle Massé

Boti, Empar, Micheline in Jocelyne, štiri lezbijke iz Madrida in Pariza, stare sedemdeset let in več, govorijo o svojih strahovih, željah, razlikah in lezbičnih izkušnjah. Še vedno so dejavne ali tudi aktivistke in se ne pustijo povoziti času niti odriniti na stranski tir zaradi svoje starosti. Vsak dan živijo polno življenje in še naprej izkoriščajo vse možnosti, ki jih to ponuja. V dokumentarnem filmu, v katerem govorijo o svojem odnosu do staranja, bomo pogledali v njihove svete, razmišljanja in vprašanja.

In Madrid and in Paris, Boti, Empar, Micheline and Jocelyne, four lesbian women in their seventies, tell of their fears, their desires, their differences... They are still active, or activists, and will not give in to the passage of time; they refuse to be pushed aside because of their age. They live their everyday lives to the fullest, taking advantage of all opportunities. They show us their world, their experience, and their problems, and talk about their relationship with age.

zbiralka metuljev. Videti je, kot da starejša Cynthia obvladuje Evelyn, saj ji nenehno ukazuje, kaj mora postoriti, za njeno neposlušnost pa jo poniževalno kaznuje. V resnici pa so stvari v tem nenavadnem lezbičnem razmerju presenetljivo drugačne. Sadomazohistična filmska avantura s fotografijo in nežno glasbo spominja na erotične filme iz sedemdesetih let.

Day after day, Cynthia (Sidse Babett Knudsen) and Evelyn (Chiara D'Anna) act out a simple yet provocative ritual that ends with Evelyn's punishment and pleasure. As Cynthia yearns for a more conventional relationship, Evelyn's obsession with erotica quickly becomes an addiction that may push the relationship to a breaking point.

≡ **OFF** ≡

Cafe Kolaž,
Gornji trg 15,
Ljubljana

četrtek, 26. 11.
20.00

Me smo tukaj

(We Are Here)

dokumentarni, Kitajska, 2015, DVD, barvni, 60', ap

Režija in produkcija: Jing Zhao in Shi Tou

Četrte svetovne konference žensk v Pekingu, ki so jo leta 1995 pripravili ZN, se je udeležilo tudi najmanj tristo lezbijk z vse-

ga sveta, ki so dvignile veliko prahu tako med uradnimi udeleženkami, kakor v sami Kitajski. Dinamični dokumentarni film z arhivskimi posnetki in komentarji aktivistk utemeljuje pomen te izkušnje za nastanek lezbičnega in feminističnega aktivizma na Kitajskem.

The United Nations 4th world conference on women, held in Beijing in 1995, was a turning point for the Chinese women's movement, including around sexuality issues. This vivid and moving documentary, We are here brings to life the story of how this conference was experienced and built upon by Chinese lesbian and feminist activists.

Škuc-Kulturni
center Q (Tiffany)
Metelkova-mesto,
Ljubljana

nedelja, 6.12.
20.00

A zvenim gejevsko?

(Do I Sound Gay?)

dokumentarni, ZDA, 2014, DVD, barvni, 76', ap

Scenarij in režija: David Thorpe
Nastopajo: David Thorpe, Margaret Cho, Tim Gunn, Don Lemon, Dan Savage, David Sedaris, George Takei
Fotografija: Matt Bockelman
Montaža in scenarij: Maeve O'Boyle
Zvok: David Briggs, Eric Hirsch
Glasba: John Turner
Produkcija: A ThinkThorpe / Little Punk Production

Ali prepoznamo t. i. gejevski glas? Režiser David Thorpe je v pionirskem dokumentarnem filmu spraševal znance in neznance: »A zvenim gejevsko?« Odgovor je bil največkrat pritrdilen. Ali lahko tak glas z vajami spremenimo v »običajnega« in zakaj bi to sploh počeli? Zakaj so ljudje tako navdušeni nad gejevsko zvonečimi pop ikonami, medtem ko so najstniki zaradi svojega gejevskega glasu žrtve nasilja?

Is there such a thing as a "gay voice"? If there is ... where does it come from? Why do some people "sound gay" and not others? Why are gay sounding celebrities, from Liberace to Tim Gunn, beloved in pop culture but gay teens are bullied and harassed for

sounding gay? Do I sound Gay? is the first film to comprehensively explore the linguistically and culturally rich notion of the "gay voice."

22.00

Pomlad

(Primavera)

dokumentarni, Španija, DVD, 20', ap

Scenarij, režija: Mario de la Torre

Fotografija: Alfonso Palazón

Montaža: Antonio Gómez-Escalonilla

Glasba: Pablo Pareja

Zvok: Jose Luis Alcaine Bartolomé

Produkcija: Rafael Linares, María del Puy Alvarado, Alfonso Palazón

1917: homoseksualnost je v Rusiji dekriminlizirana. 1933: homoseksualnost ponovno postane zločin. 1993: homoseksualnost je ponovno legalizirana. 2013: Vladimir Putin podpre pravne ukrepe, ki diskriminirajo lgbt-populacijo.

1917: Homosexuality is decriminalized in Russia. 1933. Homosexuality becomes a crime again. 1993: Homosexuality is legalized again. 2013: Vladimir Putin supports new legal measures which discriminate against and harass the LGBT population.

Kamionar

(Camionero/Truck Driver)

igrani, Kuba, DVD, barvni, 29', ap

Scenarij, režija, produkcija: Sebastián Miló

Igralska zasedba: Héctor Medina, Reiner

Díaz, Antonio Alonso, Osvaldo Doime-

diós, Broselianda Hernández

Fotografija: Luis Najmías

Montaža: Lenia Delgado

Glasba: Yoan Yábor

Zvok: Raymel Casamayor

Raidel je v šoli priča mrcvarjenju sošolca Randyja. Odloči se, da se bo vmešal.

In a boarding school, Raidel is witness to the abuse suffered by his schoolmate Randy. He decides to take action.

Zdravilci gejev

(Die Scwulenheiler/Gay Healers)

dokumentarni, Nemčija, 2014, DVD, barvni, 30', ap

Scenarij, režija: Oda Lambrecht, Christian Deker

Fotografija: Kolja Niber, Dirk Schwarz

Montaža: Dietrich Mueller

Glasba: Michael Dommies

Zvok: Michael Waehling

Produkcija: Dietmar Schiffermueller,

Lutz Ackermann

Dokumentarni film razkriva nemške zdravnike, ki homoseksualnost jemljejo kot motnjo – in zato »zdravijo« geje, da bi postali heteroseksualni.

The documentary "Gay Healers" reveals that there are doctors in Germany that consider homosexuality a disorder and therefore want to treat gays to become heterosexual.

Predolgo v kinu Fair

(Been Too Long At The Fair)

igrani dokumentarni, ZDA, 2015, DVD, barvni, 7', bp

Scenarij, produkcija: Charles Lum

Režija: Charles Lum & Todd Verow

Fotografija: Charles Lum, Todd Verow,

Paul Wirhun

Glasba, montaža, zvok: Todd Verow

Kino Fair v Queensu je eno najstarejših še delujočih gejevskih prostorov v New Yorku in eno od dveh še obstoječih pornokin. Zvest obiskovalec se spominja, kako je mogoče, da Fair še obratuje, in kako je gejevski populaciji služil v zadnjih 35 letih.

The FAIR Theater in Jackson Heights, Queens is one of the oldest continuously running gay establishments in New York City. It is one of only two pornographic theatres left in New York after the Guiliani Mayoralty. A loyal patron recounts this history through his erotic encounters there, revealing how the FAIR has managed to stay open and serve it's gay clientele for over 35 years

31. festival LGBT-filma (letos gledamo brez tolarčkov)

V teh dneh je selektorska ekipa pogledala še zadnje filme in naredila seznam tistih, ki jih bo mogoče videti na letošnjem Festivalu LGBT-filma. To leto se je ponovno pokazalo, da je delovanje v kulturnem aktivizmu vsakokrat mukotrpa vava v potrpljenju spopadanja z birokratizacijo, nemočjo, jezo, zbiranjem denarja, s prilagajanjem programa glede na skrčen proračun in z malimi uspehi. Tudi tokrat ni vse potekalo gladko in brez ovir: to, da je festivalu letos Slovenski filmski center (SFC) odrekel financiranje, kako in zakaj je prišlo do tega, je bilo mogoče zaslediti že v več medijih, tako te zgodbe na tem mestu ne bomo ponavljali. Dejstvo pa je, da festival brez pomoči sponzorjev in tujih veleposlaništev ne bi mogel obstati. Zvesta publika je tretja financerka, ki pa nikoli ne bi mogla pokriti festivala v celoti.

Brezbrižen odnos države ni problem ene kulturne prireditve ali institucije, temveč se ponavlja skozi celotno polje subverzivne kulture, kjer se »neprofitabilno« drugačnost počasi briše z zemljevida vidnosti. Je pa to svojevrsten paradoks za LGBT-skupnost, ki se je desetletja borila za vidnost in enakopraven soobstoj razlik, danes pa se je produkcija LGBT-podob v mainstreamovskih medijih namnožila do te mere, da se skoraj zdi, kot da ni več potrebe po aktivizmu. Vidnost je vzeta iz konteksta, kot da je nekoč samovzniknila brez zgodovine, boja in žrtev, kot da od nekdanjih videvamo transspolne osebe na naslovnih, lezbijke na televiziji, kot da smo vedno imeli odkrite gejevske politike in filmske biseksualce. Vse večja odprtost družbe je vsekakor dobrodošla, se je pa ob tem treba spomniti, da nimamo od nekdanjih mavričnih samorogov, ki serjejo roza evro, valuto vzpenjajoče se LGBT (predvsem G) ekonomije, zaradi katere se vse zdi že izenačeno in doseženo. Festival je v teh pogojih že leta obtožen getoiziranja, saj da lahko vidiš par najboljših filmov z LGBT-tematiko na našem največjem filmskem festivalu, kjer so projekcije po navadi razprodane, ob vsej tej normalizaciji homoseksualnosti pa tako ali tako ni več potrebe po lastnem festivalu.

Argumentacija te vrste operira z navidezno depolitizacijo vprašanja LGBT-skupnosti, ki izenači vse akterje, kot da so na enakovrednih pozicijah moči. V tem izenačevanju, ki transformira vsako razliko v brezoblično izravnano, se skriva tista vrsta nevarnosti, kjer vzporedno lahko obstajata propagiranja Slovenije za prijazno turistično LGBT-destinacijo in brisanje LGBT-kulture, sploh njenih bolj progresivnih delov. Ali pa pripelje do nedojemljivih neskladij, kjer LGBT-filmi zmagujejo na največjih filmskih festivalih, manjši LGBT-filmski festivali, ki se ne podredijo marketinški logiki glamuroznih vodka-partijev in rdečih preprog (niti niso glamurozna destinacija v centru svetovnega kapitalističnega sistema, kjer bi se jate ljudi želele pokazati in trošiti), pa počasi izginjajo.

Zakaj imamo LGBT-festivale?

Festival LGBT-filma je od vsega začetka povezan z zgodovino in aktivizmom, ki je moral premagovati mnogoštevilne ovire, da se je ohranil celih 31 let. Festival je drugačen od drugih festivalov v tem, da prinaša v Slovenijo filme, ki po večini niso del mainstreamovske produkcije, temveč delo LGBT-avtorjev, igralcev, ekip in skupnosti po celem svetu, filme, ki prikazujejo intimne zgodbe ali razkrivajo družbeno-politične pogoje življenja za LGBT-osebe iz drugih krajev ali časov. Kljub zgodovini najstarejšega LGBT-festivala v Evropi, kvalitetnemu programu, gostom in prepoznatnosti, je potrebno vedno znova braniti festival in ga ohranjati pri življenju. Zakaj sploh imamo festivale?

Na neki način je bilo na takšno vprašanje lažje odgovoriti pred dobrimi tridesetimi leti, ko se je festival začel. Ob vzniku LGBT-aktivizma je bil festival ne le osrednji kulturni dogodek skupnosti, temveč tudi jasna politična gesta upora in vidnosti. Festival je imel mnogotere funkcije: socialnega povezovanja skupnosti, političnega opolnomočenja in vidnosti spolnih ter seksualnih identitet, ki niso dobile prostora niti na televiziji (takrat tako ali tako pretežno omejeni na dva nacionalna kanala) niti v mestnih kinematografih.

Kako drugače je trideset let kasneje: na 200+ televizijskih kanalih so LGBT-karakterji – četudi slabo razviti in v stranskih vlogah – prisotni vsakodnevno; novi val LGBT-filmov je od 90-ih naprej porodil vrsto avtorjev, ki so svoje priznanje dobili na največjih filmskih festivalih po svetu in z LGBT-festivalov počasi prešli v main-

stream; največji LGBT-filmski festivali so se preoblikovali v glamurozne komercialne dogodke, kjer se srečujejo filmski ustvarjalci, distributerji, studii in sponzorji; žive dogodke in mesena srečanja pa je zamenjala domača internetna potrošnja downloadanih filmov in spletnih serij, kjer se trenutno dogaja prava mala revolucija obdelave LGBT-tematik. Če dodamo še konstantne spremembe v političnem odnosu do LGBT-oseb na Zahodu in transformacije v sami LGBT-skupnosti, njenih identifikacijah in okusih, večji ali manjši meri participacije ali distanciranosti in indiferentnosti za vprašanja LGBT-populacije, potem je na začetno vprašanje zares težko odgovoriti enoznačno.

Transformacija je geslo zadnjih tridesetih let, fluidnost in prilagodljivost orodji preživetja, ki so ju morali festivali prevzeti ali pa so se znašli v situaciji obročnega hiranja. Vsako subverzijo je že internaliziral kapitalizem ... kar je v praksi prevedljivo v dobrohoten nasvet ene izmed nizozemskih gostij prejšnjega festivala, naj vendar naredimo rdečo preprogo in povabimo na otvoritev znane športnike, estradnike in politike. Vsaka reklama je dobra reklama, nam je govorila, festival mora biti pokrit v vseh medijih in privabiti čim večje število ljudi in sponzorjev. Ekonomska računica je tista spremenljivka, ki se je aktivisti in organizatorji še kako boleče zavedamo, a je hkrati začetek zarez v temeljne pogoje našega dela in prepričan, tako drugačnih od tistih, ki jih neguje povprečno srednje veliko slovensko podjetje. Tako idealistično naivno delamo skorajda volontersko; če je treba, zbiramo prostovoljne prispevke za projekcije; pred festivalno dvorano ni oglasnih sporočil; preproga sicer je, tista oguljena kinotečna, kot po navadi. Gostom nihče ne ponuja sponzorske pijače, čeravno nas bi ob količini popitega piva lahko podprl največji slovensko-nizozemski pivovar. V kinodvorane v Ljubljani in v druga manjša slovenska mesta pridejo tako aktivisti, LGBT-osebe, ki so avtirane že desetletja, mladež, ki se išče, je drzna ali še boječa, starši, ki pridejo s svojimi LGBT-otroki, strejti, ki imajo radi dobre nekomercialne filme, veseli ljudje, trpeči ljudje, skeptični ljudje, afirmativni ljudje, ljudje s futurističnimi frizurami in mali psi. Multituda, ki se še vedno povezuje v skupnost, vsaj ob večjih dogodkih v živo, nekateri med njimi že 31. leto. Pridite pogledat.

Jasmina Šepetavc

Intervju z Dragom Grafom, režiserjem in scenaristom filma Jutri

Drago Graf (1991) je magister grafičnih in interaktivnih komunikacij; scenarist, režiser, producent in kreativec. Zase pravi, da je zaljubljen v pripovedovanje zgodb, ki spreminjajo razmišljanje množic. Zadnje čase se posveča predvsem korporativni vizualni komunikaciji za različna slovenska podjetja, a njegova prva ljubezen ostaja film. Leta 2012 je s prijatelji posnel celovečerni prvenec z naslovom *Jutri*.

Scenarij za film *Jutri* ste napisali sami. Od kod ideja za ustvarjanje celovečernega filma, glede na to, da ste se do tedaj izražali s kratkimi žanrskimi filmi in spoti?

Povod za *Jutri* je bila gledališka predstava *Terapija*, ki smo jo ekipa sedmih mladih ambicioznežev zasnovali na igralskih delavnicah v Cafeju Open. Ko smo imeli zadnjo predstavo, smo po izjemnem uspehu zaključenega projekta vsi izrazili željo za nadaljnje sodelovanje pri kreativnem izražanju. Tako sem dobil idejo o celovečernem filmu in jim jo predstavil. Nad njo so bili navdušeni in spustili smo se v projekt, ki se je marsikomu zdel preveč ambiciozen.

Kako je nastajal scenarij in kako se je ta spreminjal med snemanjem?

Ko sem pisal scenarij, sem si prizadeval, da bi film čim bolj imitiral realna življenja. Inspiracija so bile predvsem zgodbe, ki sem jim (bil) priča v svojem življenju. Na takšen način smo skušali ustvariti material, ki prelit na platno lahko vzbudi empatijo in se dotakne ljudi.

Od uprizoritve zadnje predstave pa do začetka snemanja je preteklo manj kot štiri mesece. To je moral biti res zagon. Kdo vse vam je pri tem pomagal?

Ja, imeli smo res zelo malo časa. Scenarij sem pisal dva meseca, potem pa smo pričeli s produkcijo. Imeli smo tri tedne časa in v tem časovnem okvirju nam je uspelo akti-

Foto: Jasna Klančičar

virati približno tridesetčlansko ekipo. Delali smo od šestih zjutraj do pozno ponoči. V 17-ih snemalnih dnevih smo posneli vse, kar je bilo predvideno. Za to gre zahvala predvsem Tamari Dervišević, producentki in eni izmed glavnih igralk v filmu.

Igralke, igralci, tehnične pomočnice, tehnični pomočniki, maskerke, maskerji ... vsa ekipa z dvema izjemama je to počela prvič skupaj z vami. Po kakšnem ključu ste jo izbirali?

Razmišljam v slikovnih podobah in pri sanju scenarija so te še toliko bolj izrazite, zato se mi pogostokrat zgodi, da pišem o liku, za katerega kasneje ugotovim, da ga je navdihnila oseba, ki jo poznam v resničnem življenju in si posledično težko predstavljam, da bi kdorkoli drug lahko posebil ta lik na platnu. Marsikdo je sprejel povabilo za sodelovanje ravno zato, ker me je navdihnili, navdihnili. Med celotnim snemanjem je vladalo posebno vzdušje, ki ga rad ohranjam pri življenju tudi zdaj, ko se s produkcijo ukvarjam profesionalno. Še vedno izbiram amaterske igralce in igralk in pogosto jim z nasmeškom zaupam, da jim ni treba igrati, ker so bili navdih za vlogo.

***Jutri* je, vsaj kakor ga sama berem, zgodba štirih. Zgodba treh, ki se stikajo v zgodbi četrtega. Zgodbe treh, ki so zelo jasne, medtem ko je zgodba četrtega vprašanje. Kako to, da si se odločil za prikaz teh štirih zgodb?**

Prvi razlog je bil zelo praktičen, namreč potreboval sem dolžino, če smo želeli realizirati celovečerni film (smeh). Ker pa so te zgodbe tako specifične in različne, sem potreboval človeka, ki jih bo povezal v eno

celovito zgodbo. Vili me zelo fascinira. Ljudje me po ogledu filma pogosto vprašajo: »Kdo je on? Zakaj enkrat hodi, drugič je na invalidskem vozičku? Zakaj je tako naiven?« Če me kdo vpraša, kdo je Vili, mu odgovorim, da tudi mene to zanima.

Kje se je film že predvajal in kaj ti pomeni projekcija na Festivalu LGBT-filma?

Film še ni imel javne projekcije, imeli smo le zasebne projekcije za sodelujoče pri projektu. Čeprav se zavedam njegovih pomankljivosti, sem na ta film izredno ponosen in vem, da ima ekipa podobne občutke. Delali smo ga zase, želeli smo ovekovečiti tisto poletje v obliki filma in *Jutri* mi predstavlja lep opomnik, da je vse mogoče. Mislim, da bo *Jutri* zanimiv prispevek Festivalu LGBT-filma, ker je to film, s katerim se lahko vsakdo poistoveti.

Je film od interne projekcije pa do sedaj doživel kakšne modifikacije?

Ja, čeprav sem celotno postprodukcijo realiziral sam, so bile potrebne izboljšave zvoka in nadgradnja glasbe, pri čemer so mi pomagali strokovni sodelavci.

Na začetku je film imel drug naslov. Kako to, da ste se na koncu odločili za *Jutri*?

Delovni naslov filma je bil *Lajf*, med snemanjem pa smo ugotovili, da že obstaja slovenski film s tem naslovom in tako se nam je zdelo primernejše, da ga spremenimo v *Jutri*, ki lepo pooseblja duh filma. *Jutri* je nova priložnost, ki ti jo podari življenje.

Trenutno ste kreativni direktor v agenciji, ki je posvečena tržnemu komuniciranju skozi čustvene zgodbe. Imate v načrtu še kakšen drug projekt? Morda zopet kaj povezanega z LGBT-tematiko?

Zaradi poslovne racionalnosti sem se med študijem osredotočil na področje tržnega komuniciranja, kjer gre podobno kot pri filmu za pripovedovanje zgodb, ki morajo na gledalca narediti vtis. V TV-oglasu je potrebno prikazati prepričljivo zgodbo v 30-ih sekundah ali manj in to je samo po sebi umetnost in velik izziv. Video je čarobno komunikacijsko sredstvo in v svetu, kjer je digitalna komunikacija vse bolj prominentna, omogoča, da se v zgodbah prepoznamo in tako prakticiramo več samorefleksije.

Maja Ličen

Aya Arcos

Foto Boris von Draughtsch

Maximilian Moll, rojen 1967 v Kölnu, je filmski in video artist s številnimi nagradami. Doslej je snemal predvsem kratke in dokumentarne filme, s svojimi video instalacijami pa je razstavljal po muzejih in galerijah. Aya Arcos je njegov prvi igrani celovečerec.

Najprej vprašanje, kaj sploh pomeni naslov?

Arcos so povezovalni loki v okrožju Lapa v mestu Rio de Janeiro. Aya pa prihaja iz droge ayahuasca, ki jo Fabio da Edu, da bi z njeno pomočjo premagal svoje strahove. Distribucijska hiša mi je odsvetovala tak naslov, a meni je drag njegov tropski prizvok.

Zakaj ste zgodbo postavili v Brazilijo?

Zgodba bi se sicer lahko odvijala kjerkoli, toda prav želel sem si jo postaviti v oko-

lje, ki je znano po veselju do življenja in po živahnih, srečnih barvah. Zelo važni so kontrasti. Tudi zato sta si junaka tako nasprotna in njuni življenji prav tako. Brazilija je bila odličen kraj za snemanje, še pomembneje pa je, da sem tam našel zasedbo, ki je zgodbo tako impresivno spravila v življenje.

Vaš film postavljamo v kontekst aidsa. Pred leti je bila to tema, ki je zaposlovala številne filme, zdaj pa je nekako kar izginila s platen in ekranov. Zakaj ste vključili tudi aids?

V ospredju zgodbe ni aids, temveč ljubezenska zgodba precej neenakega para. Kako se ujeti skupaj in kako ohranjati drugačnosti. Vsekakor pa je name vplivalo to, da sem poznal moškega, ki je brezskrbno praktical nevaren seks, saj je bil prepričan, da je pozitiven, s tem se je sprijaznil in ni ga več skrbelo zase. Potem pa se je le šel testirat, in ugotovil, da je negativen, nakar je povsem spremenil svoje življenje. Čeprav hiv v življenju ni več tako problematična stvar, pa še vedno lahko predstavlja problem v razmerju, kjer imata partnerja različni status.

Kako dolgo ste snemali film?

Samo en mesec, tudi zato, ker je bil

glavni igralec izjemno zaposlen. Vendar mislim, da se ta hitrost ne vidi.

Ste med snemanjem kaj spreminjali scenarij?

Ne, igra nasprotij je rdeča nit filma, ki ohranja presenečenje za konec. Seveda so bili posamezni prizori improvizirani in obema igralcema se moram res zahvaliti za odlično opravljeno delo.

Kako so film sprejeli kritiki in občinstvo?

Dejansko sem bil zelo presenečen, kako zelo obiskane so bile projekcije, zlasti na festivalih. Po premieri v Montrealu so me ljudje ogovarjali celo na cesti ter hvalili moj film. S sprejemom sem res lahko nad vse zadovoljen.

To je vaš prvi igrani celovečerec, imate zdaj v delu kake nove projekte?

Prav res, delam na svojem novem filmu, na zgodbi o fantu, ki dela v gejevskem klubu in ki po ropu doživi tak pretres, da mu življenje razpade. Načrtuje, da bi zapustil Berlin in se odselil na kak otok, potem pa se mu stvarnost in sanje povsem pomešajo.

bm

Peščeni dolarji

Geraldine Chaplin je bila za izvrstno odigrano vlogo v *Peščeni dolarjih* nagrajena na mednarodnem filmskem festivalu v Chicagu, Havani in Nashvillu. »Obožujem svoj poklic,« je nedavno povedala osrednji španski agenciji EFE. »Igranje je študija o človeku. Vsakič ko ti ponudijo vlogo, moraš razmisliti, kdo ta oseba je, kakšne težave ima. Očarljivo je.«

Vloga Anne je bila nedvomno velik izziv, ampak vanjo se je spustila z neverjetno naravno tankočutnostjo in v vsakem kadru ji vdihne otožen patos ženske, ki je razpeta med nasprotujočimi si čustvi in željami, v svetu, ki ji ponuja več vprašanj kot odgovorov.

Film *Peščeni dolarji* tudi navzven prikazuje svet, poln protislovij, v katerem sobivajo zabave in počitnice, ljubezen, prevare, užitki, moralnost in osamljenost. To je svet, ki prežema roman Jean-Noëla Pancrazija *Les dollars des sables*, po katerem je film posnet. Svet turistov in turistk, ki hrepenijo po novem življenju; svet nasilja, mamil, prostitucije in begov; svet, kjer vez med bogatim Evropejcem in mladim domačinom postane pretresljiva refleksija o denarju in ljubezni v povsem različnih kulturah; svet, kjer je plačevanje za ljubezen izgovor za denarno pomoč, odseva globoko in bridko potrebo po čustveni pomoči tistega, ki plačuje.

To je svet vasi Las Terrenas v provinci Samaná, kjer Dominikanci s podeželja sobivajo z Dominikanci iz glavnega mesta in Evropejci, ki že leta živijo tam. V filmski priredbi je torej to svet ostarele Anne in mlade Noeli, njenega nemogočega razmerja, napete navezanosti in osamljenosti. Noeli se že leta prodaja in sanja, da bo nekoč zapustila otok in našla boljše življenje v Evropi. Anne, ki se je iz Francije priselila

v Dominikansko republiko, pa išče samo mir, da bi pozabila preteklost. Njuna krhka vez tako zrcali protislovja tega sveta, kjer je želja po pripadnosti prav tako močna in hkrati utopična kot želja po koristnosti; kjer najti mesto pod soncem, pomeni najti življenje, in najti življenje, pomeni loviti oddaljeno utvaro.

Laura Amelia Guzman in njen mož Israel Cardenas sta v teh krajih že posnela prejšnji film, *Jean Gentil* (2010). Na večeru, posvečenem ustvarjalcem in ustvarjalkam, ki so delali na polotoku Samaná, sta spoznala Pancrazija. Ko je Guzman prebrala njegov roman, je povsem na novo spoznala svet, kjer je sicer preživela velik del otroštva, in sklenila po njem posneti film. Vendar nikakor nista mogla najti primerne igralka in nazadnje sta spremenila scenarij in ustvarila novi glavni junakinji.

Jean Gentil je v Peruju medtem prejel nagrado žirije, ki ji je predsedovala Geraldine Chaplin. Ko sta Guzman in Cardenas izvedela, da se ji je zdel film celo eden najboljših zadnjih 20 let, sta stopila v stik z njo, da bi ji ponudila glavno vlogo. Chaplin jo je sprejela, ne da bi sploh prebrala scenarij.

Geraldine Chaplin ima za sabo več kot sto filmskih nastopov, a za Peščene dolarje tudi sama pravi, da je najboljša vloga njene kariere. »Zelo sem zadovoljna in menim, da je moje najboljšo delo doslej,« je dejala ob predstavitvi filma v Houstonu. »Zgodba je čudovita in režiserja sta jo odlično prikazala brez kakršnihkoli sodb, in prav to daje filmu izjemno moč.«

Hči legendarne Charlieje, se je rodila v Kaliforniji leta 1944. Pri osmih letih je nastopila v očetovem filmu *Odrske luči* (1952), in ko se je po študiju na londonski akademiji odpovedala sanjam o baletni karieri, je sklenila slediti očetovim stopi-

njam. Slavni priimek ji je odprl prava vrata, ampak brez nadarjenosti seveda ne bi prišla daleč. Leta 1965 je igrala ob Omarju Sharifu in Julie Christie v *Doktorju Živagu* Davida Leana in bila nominirana za zlati globus.

Sama priznava, da je imela zaradi primka izjemno srečo, vendar je zelo kmalu tako vzljubila igralsko umetnost, da je s svojimi dosežki ponosno stopila iz očetove sence. Ko je spoznala španskega režiserja Carlosa Sauro, se je začelo dvanajstletno razmerje in Španija je postala njen drugi dom. Geraldine je postala Saurova muza in nastopila je v sedmih njegovih filmih. Po njuni razvezi leta 1979 je tudi Španija nekoliko pozabila nanjo. V času po Francovi smrti so vsi hoteli snemati filme o španski državljanski vojni. V filmski umetnosti takrat ni bilo prostora za tujko.

Drugi nominaciji za zlati globus za vlogo v Altmanovem *Nashvillu* (1975) je tako sledila uspešna filmska kariera v Franciji in ZDA. Med drugim je nastopala v Scorsesejevem *Času nedolžnosti* (1993) in Zeffirellijevem *Jane Eyre* (1996) ter igrala mater Terezo v biografskem filmu Kevina Connora in svojo babico v filmu o njenem očetju *Chaplin* Richarda Attenboroughja.

Po letu 2000 je obnovila staro vez s Španijo z vlogami v Almodovarjevem *Govori z njo* in špansko-argentinski koprodukciji *En la ciudad sin límites*, za katero je prejela prestižno nagrado goya. Ljubitelji srhljivk so jo lahko občudovali v *Sirotišnici* (2007) Juana Antonia Bayone, ki jo je hotel tudi v nedavni uspešnici o cunamiju *Nemogoče* (2012). Španska Akademija filmske umetnosti in znanosti ji je leta 2006 podelila zlato priznanje za izjemni prispevek k španski kinematografiji.

Luka Pieri

Intervju s Shonali Bose, scenaristko in režiserko filma Margarita s slamico

Vaše delo na filmskem področju se zdi zelo politično. Vaš film *Amu* (2005), ki raziskuje zatrto zgodovino genocidnih napadov na Sike v Deliju leta 1984 in Čitagongu leta 2012, govori o uporu dne 18. aprila 1930, ko so revolucionarji za indijsko neodvisnost poskušali napasti policijsko orožarno in pomožne vojaške sile v Čitagongu. Vas je morda k temu navdihnil tudi študij političnih ved?

Že od malega sem se močno zavzemala

za socialno pravičnost. Med dodiplomskim študijem zgodovine na Delijski univerzi sem postala politična aktivistka in vodja študentov in študentk. Potem sem se preselila v ZDA in vpisala magistrski študij političnih ved na Univerzi Columbia v New Yorku. A tamkajšnji študij in študijske smeri so bili pravo nasprotje navdihu in političnosti! Sama pa sem ta čas, ko sem živela na Manhattnu, nadaljevala s svojim političnim aktivizmom in ga še poglobljala. Glede ameriškega študija političnih ved

moram reči, da je bil ravno ta razlog, zakaj nisem ostala v akademskih vodah, marveč sem raje postala filmarka. Tisti študij mi je ubijal dušo! Tako sem po magisteriju opustila doktorski študij in začela delati na postaji kableske televizije in pri nacionalnem pravniškem združenju. Po letu dni sem spoznala, da me bolj zanima pripovedovanje političnih zgodb skozi vizualne medije, ne pa da bi se kot aktivistka ali pravnica bojevala s sistemom. Tako sem se vpisala na filmsko šolo in danes sem tukaj!

Margarita s slamico je lep, čustven film, a to ni vse. Katere družbenopolitične prvine bi lahko našli v njem?

To morate povedati v oziroma občinstvo. Ni moja stvar, da vam jaz to povem! Kajti v samem filmu imate resda različne družbenopolitične prvine, ki sem jih zakopala in vtakala vanj. A če bi vam jih morala naštetiti in pojasniti, bi to zame pomenilo, da mi je spodletelo. (Smeh.)

Kakšni so bili splošni odzivi občinstva v Indiji in po svetu?

Zares prekrasni! Fantastični! Vsi so bili globoko ganjeni. Film je bil na splošno priljubljen v različnih kulturah in državah. Mnogi so mislili, da bi v Indiji film lahko zavrnili zaradi homofobije, a morda je bil to najbolj ljubljen in čislani film v sami Indiji, kar me izjemno navdušuje.

Teme v »Margariti« pa niso lahkotne, kajti film razkriva biseksualnost, lezbizstvo in seksualnost hendikepiranih. Kaj od naštetega je bilo občinstvu ali filmski kritiki teže sprejeti?

Nič jim ni bilo težko. Film se preprosto izogne klišejem, očitnim političnim stališčem in pridiganju. Ker je ves čas osredotočen na protagonistkino življenjsko pot, pri čemer ostaja verodostojen in iskren ravno skozi samo čustveno zgodbo, se izogne »tematskim vprašanjem«. Čeprav so določene teme še kako navzoče v njem. A to ni film o kakršnihkoli temah. Vsi so čutili, da je najstnica Laila pač naključno tudi hendikepirana in naključno tudi biseksualna. To so deli njene identitete, a film vam tega ne vsiljuje.

Kakšen je položaj LGBT-filmskih in drugih umetnikov ter umetnic?

Nič drugačen kot kjerkoli drugje na svetu. Hollywood se krčevito spoprijema s tovrstnimi temami. Pri nas je čisto enako. Nič slabše.

Med drugim ste pisali tudi scenarij. Zakaj ste izbrali to tematiko in povedali Lailino zgodbo – so v njej kakšni avtobiografski drobcji ali vplivi?

Da. Navdihnila me je moja sestrična, ki ima cerebralno paralizo. Ona je bila tista, ki mi je odprla oči, da sem dojela pomen seksualnosti pri hendikepiranih. Veliko stvari pa je tudi iz mojega lastnega življenja (ne njenega), denimo stvari, kot sta smrt in biseksualnost.

Glavna igralka Kalki Koechlin je odlično in nepozabno odigrala hendikepirano Lailo. Kako ste jo našli in kako se je sama pripravljala na vlogo?

Če ne bi našla igralko za Lailo, tega filma ne bi bilo. Junakinja je 19-letnica, rojena s cerebralno paralizo. Najprej sem po vsej Indiji iskala dekle z enakim stanjem, ki bi znalo igrati. Resnično sem hotela dati možnost nekemu, ki je hendikepiran, a take osebe mi ni uspelo najti. Soscenarist in soredžiser Nilesch Maniyar je predlagal Kalki Koechlin. Pokazal mi je njene fotografije, na katerih je vidna njena ranljiva stran. Dali smo ji scenarij, nad katerim se je navdušila. Kljub temu sem hotela, da gre tudi ona na avdicijo – hotela sem videti, ali lahko pokaže vsaj 10 odstotkov tega, kar bi slednjič morala izpolniti na samem snemanju. In je!

A takrat jo je časovno pritisnil veliki bollywoodski film, v katerem je igrala, jaz pa nisem mogla spremeniti snemalnih dni. Nilesch je preveril še sto igralk iz Indije, Velike Britanije, Kanade in ZDA, a nobena ni imela potrebne predanosti in discipline za vlogo moje Laile. Tako smo prestavili da-

tume in slednjič le angažirali Kalki.

Priprave so bile zelo intenzivne. Moja sestrična Malini s cerebralno paralizo je bila ključna oseba, s katero se je Kalki družila in jo opazovala in še posebej ujela njen neverjetni joi de vivre. Drugi del priprav so bile vaje, kako igrati iz sebe, popolno odkrito in pošteno. Pri meni smo imeli enomesečno delavnico, na kateri smo odpravljali njene ustaljene navade in ovire na poti k temu. Mislim, da je bilo to bistveno in ji je pomagalo odigrati vlogo tako dobro. Kalki je živela to vlogo, bila je resnično v koži tega lika. Že zjutraj je takoj vstopila v svojo vlogo, se usedla na voziček in tako funkcionirala ves dan.

Velik del moje filmske tehnike je prav delo z igralci in igralkami, ker hočem, da igrajo iskreno in realistično. Tako je zame predprodukcijška stopnja igralskih vaj vedno bistvena. Ko se mi posreči vzpostaviti zaupno vez, se lahko igralci in igralko med samim snemanjem razgalijo (v tem filmu tudi dobesedno!), saj vedo, da jim stojim ob strani. To razmerje primerjam z odnosom matere in otroka. Pravzaprav sem te večšine pridobila tako v filmski šoli kot iz svoje vloge matere dvema zahtevnima fantoma! Zaupanje je bilo še posebej pomembno za intimne prizore, ki jih nikakor ni bilo enostavno odigrati.

Suzana Tratnik

Vincent Boujon, petinštiridesletni režiser iz Lyona, je doslej posnel že več kratkih filmov, dokumentarnih filmov za televizijo in preventivnih spotov – prav z njimi se je približal tematici aidsa. V igrano dokumentarnem filmu *Živi!* se te teme loteva na izviren način.

Živi!

Kako si prišel do povezave med hivom in skokom s padalom?

Ugotovil sem, da se želijo osebe s hivom iztrgati iz tega zunanjega pogleda, ki je pogosto prežet s sočutjem. Tako sem prišel na misel o filmu, v katerem bi bili oni junaki, pustolovci v neki notranji in hkrati družbeni bitki. Hotel sem, da bi se gledalci in gledalke lahko poistovetili, da bi ušli že znanim podobam okuženih, in to s pomočjo skoka s padalom, kar je pač nekaj posebnega v življenju posameznika.

Človek bi pomislil na vojne filme, na može, ki se spopadejo s strahom in z nekim vselej nevidnim sovražnikom.

Zares sem hotel narediti pustolovski film in junaki lahko res učinkujejo kot vojaki hiva ali vojaki ljubezni. Pred seboj sem videl različne etape skoka: skrb zase, prepuščenost, da se podamo v nekaj povsem neznanega, šola, kako spoznati okoliščine in jih premagati, ter slednjič nadaljevati vsakdan. Vse te etape so bile podobne fazam pri odkritju lastne okuženosti pa tudi pri vsakdanjem življenju s hivom. Hkrati pa sem hotel govoriti tudi o čustvih, o ljubezni. Kako danes v letu 2015 uživamo ali trpimo v ljubezenskih razmerjih. O tem na filmu navadno govorijo ženske, moški pa zelo redko. Ta sposobnost razkrivati svoja čustva je bila zelo pomembna pri izbiri junakov.

Ali si ti že skočil s padalom?

Seveda si nisem mogel predstavljati, da bi posnel tak film, ne da bi sam skočil. Čeprav je bila to ena mojih najslabših izkušenj v življenju. Začuda pa je moja izkušnja pri junakih filma spodbudila željo spopasti se s strahom, z omotico, ki je bila podobna oni, ko so izvedeli za svojo seropozitivnost. Ko sem bil z njimi v letalu, sem videl tisti strah v očeh, strah, ki hkrati omogoča, da se vržeš v praznino. Kot da želimo živeti nevarnost, in prav to nas dela žive!

Kako si izbral nastopajoče?

Skupino fantov sem srečal na enem od srečanj aids-organizacije aiDES in več jih je bilo pripravljenih govoriti o svoji izkušnji z razkritim obrazom. Ideja s padalom je bila všeč Pascalu, Ericu in Romainu. Seveda sem se marsičesa naučil tudi v pogovorih z drugimi, ki jih ni na filmu. Potem sem pritegnil še Vincenta in Mattea, ki sem ju poznal od drugod.

Si se zavestno odločil vključiti le moške?

Sam sem moški, gej, in nekako mi je bilo lažje delati s sebi podobnimi. Ker so vsi nekako povezani z aids-organizacijo, sem želel imeti tudi to aktivistično plat. In kot sem rekel, dal sem prostor za čustvovanje moških. Pa tudi letališče samo je dokaj moški svet.

Koliko časa ste snemali?

Samo šest dni in bilo je zelo intenzivno. Celotna ekipa je ves čas preživela na letališču, moji junaki so šli skozi učenje, priprave in slednjič skok. To je dalo filmu dokaj napeto dinamiko.

Gledalce očarate z iskrenostjo, napetostjo, pa tudi s humorjem.

Zelo rad imam gejevski, pedrski humor, ta je nekaj posebnega, kot recimo židovski humor. Humor zatiranih ali morda manjšin. Smešiti samega sebe, sprejeti dejstvo, da si včasih smešen, ali da se enostavno ne počutiš v redu.

taka situacija za trenutek zamaje človekov odnos do sveta in življenja, verjetno ga nekako ponese ...

Si prevzel tudi nekakšno odgovornost za njih, kar se tiče samega skoka, kot tudi razkritja seropozitivnosti?

Seveda. Pri samem skoku mi je bila po-

Aids, štiri črke, ki so zaznamovale mojo generacijo. Gre za kolektivno zgodovino, trideset let borb, številnih smrti in nekaj zmag. Let, ki so se vpletla v naša razmerja, ki so nas soočila z našo intimo, s šibkostmi, z našo zadržanostjo ob govorjenju o seksualnosti, ki so nas spraševala o naših življenjih. V ponedeljek, 5. aprila 2010, sem skočil s padalom. Še vedno mi ni povsem jasen motiv tega skoka. Gotovo si nisem skušal nekaj dokazati ali izvesti športni dosežek, preseči samega sebe. Morda sem le skušal enkrat občutiti intenzivnost časa in njegovo kratkost, odkriti prostor s svojim telesom, ali se počutiti majhen in sam v prostoru. Spominjam se sekunde pred skokom, ko se noga odrine, ko je prišlo do odločitve in ko veš, da ni poti nazaj. V tej sekundi odkriješ samega sebe: močnega in krhkega hkrati, pogumnega ali brez zavedanja, vsekakor pa živega! – Vincent Boujon

Ali je prisotnost kamere vplivala na vedenje moških? Misliš, da so ob zavedanju, da so sedaj osebe v filmu, lažje premagali svoje strahove?

Kamera je bila gotovo motor za nekatere, zlasti pri premagovanju strahu. Pred odprtimi vrati letala, štiri kilometre nad tlemi, so morda želeli biti junaki, zgled za druge,

moč trenerjev dobrodošla, pa tudi odločitve, kdo lahko skoči sam in kdo ne. Javnega razkritja pa so si sami želeli, hoteli so govoriti o svojem virusu, pa tudi o svojih strahovih in ljubeznih. Ko so videli film, so bili vsi zelo ponosni nase, mislim, da jih je tudi osebno okrepil.

Kakšni pa so bili odzivi občinstva?

Heteroobčinstvo seveda ne zanima seropozitivnost, pa tudi homoseksualnost ne. Sam nimam nobenih težav z identifikacijo pri zgodbi o Romeu in Juliji, a verjetno zato, ker sem transformiral heterovzgojo, tako kot večina LGBT-populacije. Za heteropubliko pa je istovetenje s skupino gejev dosti težje. Toda zgodba o skoku s padalom jih je pritegnila, postavili so jo v prvi plan, in ob njej so lažje sledili zgodbam seropozitivnosti in homoseksualnosti. To pa sem si želel že na začetku snemanja.

GLBT knjižna zbirka Lambda praznuje letos 25 let

NOVEJŠE IZDAJE

GRMADE, PARADE IN MOLK;
prisp evki k neheteroseksualni
zgodovini na Slovenskem

MILAN ŠELJ:
Gradim gradove

RALF KÖNIG:
Super paradiz

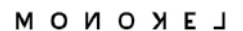
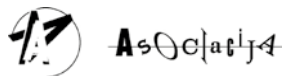
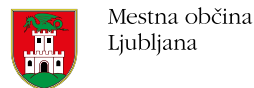

EILEEN MYLES: Inferno
Antologija sodobne evropske
lezbične poezije (pred izidom)

torek, 22. 12. ob 20.00 v Galeriji Škuc: predstavitve novosti, razprodaja in zdravica za osvežitve pa nastop udeleženk z letošnjih LGBT literarnih delavnic!

Festival so podprli:

JAZ SE TESTIRAM!

**Vemo, da je kombinacija rednega testiranja,
zdravljenja hiva in uporabe kondoma ključ do uspeha!**

**Če bi rad izvedel za svoj HIV status, se lahko anonimno in brezplačno testiraš vsak ponedeljek: med 12. in 14. uro,
na Infekcijski kliniki v Ljubljani, ali med 17. in 20. uro na sedežu Legebitre, Trubarjeva 76a.**

Testiranje v skupnosti ali na terenu:

www.testiran.si

Premiera:

23. novembra 2015 ob 20h

v Štihovi dvorani Cankarjevega doma

Ponovitvi:

1. in 3. decembra ob 20h

v Štihovi dvorani Cankarjevega doma

ŠKUC GLEDALIŠČE IN CANKARJEV DOM